

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Komisie na ochranu
maloletých dňa 8. 11. 2023

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie č.: PGO-RPMS/2023/01151

Programová služba: TV MARKÍZA

Vysielateľ: MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.

Číslo autorizácie vysielania: AT/17

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Komisia na ochranu maloletých ako orgán príslušný v oblasti ochrany maloletých podľa § 108 ods. 3 zákona č. 264/2022 Z. z. a podľa § 14a zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizíii (ďalej len „zákon č. 40/2015 Z. z.“) ako orgán pre oblasť ochrany maloletých pri uplatňovaní jednotného systému označovania podľa § 12 zákona č. 40/2015 Z. z. postupom podľa § 148 ods. 2 a § 225 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. **začína správne konanie** voči vysielateľovi MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o. vo veci možného porušenia povinnosti ustanovenej v **§ 62 ods. 6** zákona č. 264/2022 Z. z., v súvislosti s tým, že na programovej službe TV MARKÍZA, odvysielal dňa 16. 8. 2023 o cca 19:00 hod. program *Televízne noviny*, ktorý neoznačil žiadnym piktogramom nevhodnosti, čiže ho klasifikoval ako vhodný pre všetky vekové skupiny maloletých, čím mohlo dôjsť k nesprávnemu uplatneniu vyhlášky Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. č. 589/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania.

Úloha:

Kancelária Rady v zmysle § 123 zákona č. 264/2022 Z. z. oznámi účastníkovi konania začiatok správneho konania a zabezpečí nevyhnutné podklady a dôkazy pre rozhodnutie vo veci.

T: 22. 11. 2023

Z: ReO

Úloha:

Kancelária Rady oznámi podávateľovi podnetu začatie správneho konania.

T: 20. 11. 2023

Z: PgO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Komisie na ochranu maloletých dňa 8. 11. 2023

Podnet na preverenie č. PGO-RPMS/2023/01151 zaevidovaný dňa 17. 8. 2023
Podávateľ: fyzická osoba
Predmet podnetu: Televízne noviny
Deň a čas vysielania: 16. 8. 2023 cca 19:00 hod.
JSO: bez označenia

Programová služba: TV MARKÍZA
Vysielateľ: MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.
Číslo autorizácie: AT/17

Dátum: 31. 10. 2023

OBSAH PODNETU:

„V príspevku ohľadom predvolebných kampaní je na konci reportáže video stretnutia verejnosti s Igorom Matovičom, kde po ňom osoba vrieska vulgarizmy, ktoré Markíza nevypíjala (k***t), to je super a v pohode?“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“):

§ 62 Ochrana maloletých

1) Vysielateľ a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie sú povinní zabezpečiť, aby programy alebo iné zložky programovej služby alebo audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, ktoré

a) môžu narušiť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých, boli sprístupnené iba takým spôsobom, aby maloletí nemohli takéto programy alebo iné zložky programovej služby alebo audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie za bežných okolností počuť ani vidieť,

b) obsahujú pornografiu alebo hrubé, neodôvodnené násilie, boli poskytované len v prípade zabezpečenia technických opatrení na zabránenie prístupu maloletých, najmä kódovanie alebo účinná rodičovská kontrola.

2) Maloletý na účely tohto zákona je osoba mladšia ako 18 rokov veku.

5) Zaradenie programu do vysielania v čase od 22.00 h do 6.00 h sa považuje za splnenie povinnosti podľa odseku 1 písm. a).

6) Vysielateľ a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie sú povinní určiť vekovú vhodnosť vysielaného alebo poskytovaného programu a typy potenciálne škodlivého obsahu, ktoré sú v ňom obsiahnuté, podľa jednotného systému označovania⁴¹⁾ a dôsledne tento systém uplatňovať.

7) Ustanovenie odseku 6 sa nevzťahuje na vysielateľa a poskytovateľa audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, ak uplatňujú iný akceptovaný systém označovania.⁴²⁾

8) Ak vysielateľ alebo poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie uplatňuje iný akceptovaný systém označovania a je osobou uvádzajúcou označovaný komunikát na trh,⁴³⁾ pri určovaní vekovej vhodnosti vysielaného alebo poskytovaného programu a typu potenciálne škodlivého obsahu, ktorý je v ňom obsiahnutý, sa naňho vzťahuje postup a podmienky podľa osobitného predpisu.⁴⁴⁾

9) Vysielateľ a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie sú povinní uverejniť označenie vekovej vhodnosti vysielaného alebo poskytovaného programu a typ potenciálne škodlivého obsahu, ktorý je v ňom obsiahnutý, ktoré boli nimi určené podľa odseku 6 alebo odseku 8 alebo boli určené inou osobou uvádzajúcou označovaný komunikát na trh podľa osobitného predpisu.⁴³⁾

10) Vysielateľ je povinný uverejniť označenie vekovej vhodnosti vysielaného programu a typ potenciálne škodlivého obsahu, ktorý je v ňom obsiahnutý

a) pri vysielaní programu a pri vysielaní upútavky na program; upútavka na program sa označuje rovnako ako program, na ktorý sa vzťahuje,

b) v programovej ponuke vlastného vysielania,

c) v prehľade programov, ktorý poskytuje na zverejnenie tretím osobám.

11) Poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie je povinný uverejniť označenie vekovej vhodnosti poskytovaného programu a typ potenciálne škodlivého obsahu, ktorý je v ňom obsiahnutý, v katalógu programov audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie.

12) Vysielateľ programovej služby je povinný zohľadniť časové zaradenie programov alebo iných zložiek programovej služby, ak má naň vplyv určená veková vhodnosť programov a typ potenciálne škodlivého obsahu, ktorý je v ňom obsiahnutý.

Vyhláška č. 589/2007 Z. z. Ministerstva kultúry Slovenskej republiky z 3. decembra 2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej aj „JSO“):

§ 1

1) Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné a neprístupné pre vekovú skupinu maloletých do 18 rokov, ak obsahujú

a) zobrazenie násillia na živých bytostiach, najmä zobrazenie krutého ubližovania alebo krutej násillnej smrti človeka bez pocitov lítosti, zobrazenie týraných osôb alebo zobrazenie prejavov osôb a skupín s patologickými normami správania,

b) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá,

c) zobrazenie prejavov neznášanlivosti alebo nenávisti, xenofóbie, rasizmu, náboženskej diskriminácie a neznášanlivosti, násillia voči etnickým alebo iným menšinám, zobrazenie šikanovania,

d) zobrazenie alebo prezentovanie závislosti, akou je alkoholizmus, fajčenie, drogová alebo hráčska závislosť formou zábavy alebo zobrazenie používania zbrane ako útočného prostriedku formou zábavy,

e) zobrazenie erotických pomôcok alebo erotických scén, ktoré sú vyrobené výlučne na prezentáciu erotiky a erotických tém,

f) sexuálne scény alebo sexuálne správanie vrátane promiskuitného správania, ktoré sú prezentované ako forma zábavy, scény spojené s prejavmi sexuálneho násillia alebo sexuálnymi deviáciami, alebo

g) zobrazenie zámerne vyvolávajúce pocity strachu alebo úzkosti v žánri horor.

2) Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov, ak obsahujú

a) detailné a naturalistické zobrazenie násillných aktov,

b) týranie zvierat,

c) sexuálne scény, ktoré sú súčasťou dejovej línie,

d) zobrazenie alebo prezentovanie formy závislosti, akou je alkoholizmus, fajčenie, drogová alebo hráčska závislosť alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku, v ktorom sa spôsobom spracovania niektorá forma závislosti alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku schvaľuje, zľahčuje alebo sa vyzdvihuje do popredia,

e) zobrazenie správania s vysokým rizikom ubliženia na zdraví, pričom toto riziko sa prezentuje ako atraktívne alebo zábavné a správanie je prezentované bez upozornenia na nebezpečenstvo a možné následky tohto správania,

f) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, alebo

g) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.

3) Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov, ak obsahujú

a) zobrazenie prezentujúce ohrozenie rodiny alebo rodičovských vzťahov, ak je vzhľadom na vek maloletých a povahu prezentovaného ohrozenia odôvodnený predpoklad neadekvátnej interpretácie zobrazeného obsahu,

- b) zobrazenie reálneho násillia alebo zobrazenie násilldov reálneho násillia na živých bytostiach, zobrazenie násilldov živelných pohrôm alebo dopravných nehôd na živých bytostiach,
- c) zobrazenie krvi a telesných znetvorení, ktoré nie sú svojou povahou bežné,
- d) zobrazenie násillných aktov,
- e) zobrazenie násilldov násillných aktov,
- f) zobrazenie negatívnych príbehov detí, ktoré by odôvodnene mohli vyvolať u detí efekt obete reálneho sveta,
- g) zobrazenie neprirodzených, náhlych a neočakávaných zmien živých bytostí alebo zobrazenie paranormálnych alebo iných mimovnmových javov,
- h) zobrazenie nahoty, ktoré nie je bežné v rodinnom prostredí a na verejnosti a ktoré by mohlo vyprovokovať záujem o sexuálne vzťahy a predčasné prebudenie sexuálnych pudov maloletých detí,
- i) zobrazenie milostných scén bez zobrazenia nahoty, ktoré sú súčasťou dejovej línie,
- j) zobrazenie správania s rizikom ublíženia na zdraví, ak nie je riziko ublíženia na zdraví dostatočne zreteľné, zobrazenie rizikových športových disciplín alebo fantazijných predstáv o nadľudských hrdinských výkonoch človeka mimo reálneho sveta, ktorých neadekvátne interpretácia vzhľadom na vek môže vyvolať u maloletých efekt napodobňovania, alebo
- k) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov.

§ 4

- 1) Programy alebo iné zložky programovej služby klasifikované ako nevhodné a neprístupné pre vekovú skupinu maloletých do 18 rokov sa zaraďujú do vysielania medzi 22.00 a 06.00 hodinou.
- 3) Programy alebo iné zložky programovej služby klasifikované ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov alebo ako vhodné pre vekovú skupinu maloletých od 15 rokov sa zaraďujú do vysielania medzi 20.00 a 06.00 hodinou.

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Podávateľ považuje za nevhodné, že na konci reportáže stretnutia verejnosti s Igorom Matovičom osoba vrieska vulgárizmy, ktoré Markíza nevypíjala (k***t)...

Namietaný výraz (k***t) mal byť odvysielaný v programe *Televízne noviny*, konkrétne v príspevku označenom titulkom *Letné kampane* o cca 19:20:43 h na programovej službe TV MARKÍZA.

Vzhľadom na predmet podnetu sme program analyzovali v súvislosti s ustanovením § 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z., podľa ktorého je vysielateľ v súvislosti s klasifikáciou programov *povinný „... určiť vekovú vhodnosť vysielaného alebo poskytovaného programu a typy potenciálne škodlivého obsahu, ktoré sú v ňom obsiahnuté, podľa jednotného systému označovania⁴¹⁾ a dôsledne tento systém uplatňovať.“*

Osobitným predpisom je v tomto prípade Vyhláška č. 589/2007 Z. z. (účinná od 1. 1. 2014) ustanovujúca podrobnosti o používaní JSO.

Vyhláška č. 589/2007 Z. z. uvádza v § 1 ods. 1 pri kritériách nevhodnosti programu pre vekovú skupinu maloletých do 18 rokov okrem iného nasledovné:

- b) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá,

V § 1 ods. 2 pri kritériách nevhodnosti programu do 15 rokov sú uvedené okrem iného aj kritériá:

- g) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.

Program *Televízne noviny* bol počas vysielania označený ako univerzálny. Spadá svojím obsahom pod programový typ spravodajstvo, ktorý je bežne neoznačený piktogramom nevhodnosti, resp. vhodnosti, teda sa považuje za univerzálny program, t. j. vhodný pre všetky vekové kategórie. Rovnako tomu bolo aj dňa 16. 8. 2023 počas vysielania monitorovaného programu na programovej službe TV MARKÍZA o cca 18:59 h.

V monitorovanom príspevku *Letné kampane*, ktorý trval cca 3 min. 42 s, konkrétne v reportáži zo Sniny sme zaznamenali dvakrát výraz *ty čuráku*, vyslovil ho zvýšeným hlasom muž, ktorý bol na predvolebnej kampani v Snine a adresoval ho Igorovi Matovičovi. Výraz *k***t*, voči ktorému namietal podávateľ, nevieme vzhľadom na ruch z miesta reportáže s určitosťou potvrdiť.

- *ty čuráku* (2x). Podľa SSSJ ide o vulgarizmus, ktorý označuje mužský pohlavný orgán, pohlavný úd alebo hanlivé označenie muža, nadávku mužovi.

19:20:43 – 19:21:03

Redaktorka mimo obraz: „*Rozruch v Snine zase spôsobil Igor Matovič.*“

Muž, ktorého držia dvaja muži, zvýšeným hlasom hovorí Igorovi Matovičovi: „*Čo si?*“

Hlas: „*(nezrozumiteľné)*...“

Muž zvýšeným hlasom: „*Čo som?*“

Igor Matovič: „*... (nezrozumiteľné), čo som ti povedal, presne to...*“

Muž zvýšeným hlasom: „*Ja som starý k... (nezrozumiteľné), ty čuráku jeden...*“

Igor Matovič: „*No jasne...*“

Muž zvýšeným hlasom: „*Ty čuráku!*“

Redaktorka mimo obraz: „*Prijemná čas kampane sa čoskoro skončí, v septembri sa očakáva špinavý politický súboj. Regionálne štáby a Gabriela Kajtárová, televízia Markíza.*“ (trvanie cca 3 min. 42 s)

Predmetný program sme posudzovali z hľadiska formy a spôsobu spracovania, intenzity a frekvencie výskytu hodnotiacich kritérií a charakteru programu tak, ako to uvádza § 1 ods. 5 vyhlášky 589/2007 Z. z., ako i z kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti.

Z hľadiska:

- kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele: príspevok *Letné kampane*, v ktorom odznali odvysielané vulgarizmy, bol súčasťou programu *Televízne noviny*. Obsahoval viaceré reportáže z rozličných miest na Slovensku, v ktorých prebiehala predvolebná kampaň viacerých politických strán a zúčastnila sa jej verejnosť. *Televízne noviny* je spravodajský program, ktorý spadá pod univerzálny program, to znamená, že je vhodný pre všetky vekové kategórie.
- spôsobu a formy spracovania alebo zobrazenia jednotlivých hodnotiacich kritérií vzhľadom na charakter a druh diela alebo programu, umeleckého a morálneho posolstva: odvysielané nevhodné výrazy sme zaznamenali v reportáži informujúcej o predvolebnom mítingu OĽANO. Odznali v rámci emotívneho vyjadrenia negatívneho postoja muža, ktorý sa zúčastnil predvolebného mítingu OĽANO, na adresu I. Matoviča. Mužom (2x) vysloveného vulgarizmu *ty čuráku* predchádzalo aj iné vyjadrenie, v rámci ktorého mohol odznieť aj vulgarizmus *kokot*, jeho vyslovenie však predovšetkým kvôli ruchu z miesta reportáže nevieme s určitosťou potvrdiť.
- intenzity a frekvencie výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele: vyslovenie výrazu *kokot*, na ktorý poukazoval podávateľ podnetu, nevieme pre nezrozumiteľnosť s určitosťou potvrdiť. Výraz *čurák* odznal v príspevku 2x, Slovník súčasného slovenského jazyka ho uvádza ako vulgarizmus, sme toho názoru, že ide o vulgarizmus nižšej intenzity. Príspevok, v ktorom boli odvysielané uvedené výrazy a ku ktorému sa tematicky viazal, trval cca 3 min. 42 s, takže frekvenciu daných nevhodných výrazov možno považovať za vyššiu.

V kontexte dĺžky celého monitorovaného programu, ktorý trval cca 1 h 2 min. 48 s však možno frekvenciu dvoch vulgárnych výrazov slabšej intenzity považovať za mizivú a z tohto pohľadu sa ich výskyt nemusí javiť ako výrazne problematický. Program bol však odvysielaný ako univerzálny, t. j. vhodný pre všetky vekové kategórie a ako taký by nemal obsahovať žiadne kritériá nevhodnosti. V neposlednom rade pripomíname tiež fakt, že v prípade reportáže nešlo o umelecké dielo ani o reportáž odvysielanú naživo, ale o vopred pripravený príspevok *Televíznych novín* a vysielateľ mohol zabezpečiť, aby odvysielané výrazy boli prekryté zvukovou stopou.

Na základe uvedeného sa preto domnievame, že namietaný program nespadal pod univerzálny program a nebol v súlade s podmienkami vyhlášky č. 589/2007 Z. z., ako aj s ustanovením § 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z.

* * *

ZÁVER:

Vzhľadom na vyššie uvedené sa nazdávame, že vysielateľ odvysielaním programu *Televízne noviny* dňa 16. 8. 2023 o cca 18:59:56 hod. na programovej službe TV MARKÍZA mohol porušiť ust. **§ 62 ods. 6 zákona č. 264/2022 Z. z.**

Prepis/popis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. PGO-RPMS/2023/01151)

Monitorované vysielanie: Televízne noviny

Deň vysielania: 16. 8. 2023

Čas vysielania: 18:59:56 hod.

JSO: bez označenia

**Vysielanie bolo monitorované zo záznamu Rady
časový kód záznamu o cca:**

18:59:51 začiatok záznamu

sponzorský odkaz *Maspex Slovakia*

18:59:56 začiatok programu *Televízne noviny*

Krátky prehľad správ:

Plánovali vraždu policajta

Drahšie hypotéky

Hlasovací preukaz

Správy:

- Plánovali vraždu policajta
- Takto stúpnu splátky hypoték
- Trest za pokus o vraždu
- Obetí je každým dňom viac
- Euromýto už budúci rok
- Hlasovacie preukazy už vydávajú
- *Letné kampane* (cca 19:17:21 – 19:21:03)

Zuzana Čimová, moderátorka: „Zmrzlina, cesta po Slovensku v karavane či rekreačná cyklistika. Reč nie je o letnej dovolenke, ale o súčasnom politickom dianí.“

Viktor Vincze, moderátor: „Cez prázdniny voliči radšej relaxujú. Posledné, na čo chcú myslieť, je politika. Pivo a guláš už nestačia. Kandidáti vymýšľajú kadečo, aby zaujali.“

Redaktorka mimo obraz: „Letnú kampaň sme u nás dávno nemali. Horúčavy a čas dovolení však politikov neodradili. Práve naopak. Skočili rovno do vody.“

Milan Potocký, poslanec OĽANO: „Politici na Slovensku sú najradšej v teple a v suchu.“

Redaktorka mimo obraz: „Viacerí však vymenili kulturáky za letné akcie. Tradičné politické mítingy lákajú málokoho.“

Dorota Nvotová: „Pod’ s nami von!“

Redaktorka mimo obraz: „Politici radšej bicyklujú alebo sa vozia. Motorové dopravné prostriedky sú toto leto špeciálne v kurze.“

Dorota Nvotová: „Budeme cestovať po Slovensku na takýchto karavanoch.“

Kristián Čekovský: „Michal, utekaj, lebo nestihneme autobus.“

Redaktorka mimo obraz: „PS-ko sa spolieha na vlastné nohy a dúfajú, že rovnako pobežia priaznivci aj do volebných miestností.“

Michal Šimečka, predseda PS: „Normálne sa robia diskusie alebo sa je na jarmokoch, alebo sa rozdáva letáky, a my sme si povedali, že k Progresívnemu Slovensku patrí aj pohyb, energia, zdravie...“

Redaktorka mimo obraz: „Dostať šport priamo na politické pódium dokázalo KDH.“

Milan Majerský, predseda KDH: „Najviac sa tešia ľudia cyklistickej výzve, lebo každý sa hotuje, že ma porazí... A ja by som bol rád, keby ma niekto porazil, lebo budeme radi, keď budeme aj keď iba druhí vo voľbách.“

Redaktorka mimo obraz: „Peter Pelegrini na to ide ležérnejšie. Stal sa predvolebným spisovateľom. Zo svojej knihy nahral aj podcast a v rámci kampane robí autogramiádu.“

Peter Pellegrini, predseda Hlas-SD: „... Napriek tomu, že ľudia sú na dovolenkách, alebo sa možno politike toľko nevenujú, tak aj tak chodia aaa na tie naše aktivity, a pozrieť sa na tie naše stretnutia, je to fajn.“

Muž na kameru s letákmi strany č. 16 v ruke: „Koho ideme voliť? Tu sú karty.“

Redaktorka mimo obraz: „Kampaň včera rozbehol aj SMER. V Rimavskej Sobote.“

Redaktorka na ulici: „Dobrý deň, pán Fico, jednu otázku, ako sa vám kampaňuje?“

Redaktorka mimo obraz : „Nakrúcanie aj tému sme im avizovali vopred. No na našich divákov si Robert Fico nenašiel čas.“

Žena na ulici sa fotí s Robertom Ficom. Fico sa jej poďakuje. **Žena** odpovie: „Ďakujem pekne.“

Redaktorka na ulici: „Pán Fico, jednu otázku, môžem sa opýtať.“

Muž podáva ruku R. Ficovi: „Vitajte v Rimavskej Sobote!“

Zrejme dom kultúry plný ľudí. **Ľudia** skandujú a tleskajú: „Fico!“

Prestrih. **Redaktorka mimo obraz:** „Priestor využil až na pódium. Útokom na prítomných novinárov.“

Fico na pódium: „Lebo vidím tu Denník N a Markízu, tak dneska budete čítať, (nezrozumiteľné), že 20 ľudí sa stretlo v Rimavskej Sobote, nikto neprišiel. Zlá atmosféra. Zatlieskajme im, aby videli, ako buráca SMER!“

Branislav Gröhling, podpredseda SaS, naberajúc zmrzlinu: „Ja si iba myslím, že je zelená.“

Redaktorka mimo obraz: „Nie každý rozdáva pivo a guláš. No SaS-ka na to ide tiež cez žalúdok.“

Branislav Gröhling, podpredseda SaS: „Mladí ľudia prídu na zmrzlinu, môžu si vybrať jednotlivé príchuť, potom aj s rodičmi alebo s nimi vieme komunikovať o školstve, čo je naša téma.“

Redaktorka mimo obraz: „Takmer každá strana robí kultúrny program. SME RODINA pre rodiny.“

Boris Kollár, predseda SME RODINA: „Šmolkovia alebo tam, Dedo Jozef s Bambulkou, alebo sú tam hm ja neviem (nezrozumiteľné) Tanculienka, alebo ja už neviem ani, kto to je, proste, ľudí zaťažujeme politikou len týmito novinami...“

Redaktorka mimo obraz: „Občas príde aj k vyhroteným emóciám. Napríklad pri strete politických strán.“ Záber na skupinu ľudí, ako komunikujú medzi sebou zvýšeným hlasom.

Marian Kotleba na kameru: „Za nami vidíte stánok Demokratov, Hegera.“

19:20:43 – 19:21:03

Redaktorka mimo obraz: „Rozruch v Snine zase spôsobil Igor Matovič.“

Muž, ktorého držia dvaja muži, zvýšeným hlasom hovorí Igorovi Matovičovi: „Čo si?“

Hlas: „(nezrozumiteľné)...“

Muž zvýšeným hlasom: „Čo som?“

Igor Matovič: „... (nezrozumiteľné), čo som ti povedal, presne to...“

Muž zvýšeným hlasom: „Ja som starý k... (nezrozumiteľné), ty čuráku jeden...“

Igor Matovič: „No jasne...“

Muž zvýšeným hlasom: „Ty čuráku!“

Redaktorka mimo obraz: „Prijemná čas kampane sa čoskoro skončí, v septembri sa očakáva špinavý politický súboj. Regionálne štáby a Gabriela Kajtárová, televízia Markíza.“ (trvanie cca 3 min. 42 s)

- Ničivé požiare
- Vojak prehovoril
- Znečistené jazero
- Piesočná búrka

- Turné speváčky Madonny
- zvukovo-obrazový komunikát Voľby 2023
- Kto kandiduje

19:27:05 zvukovo-obrazový komunikát

19:27:09 – 19:29:09 reklamný blok

19:29:12 zvukovo-obrazový komunikát

19:29:13 **pokračovanie programu *Televízne noviny***

- Neodporúčajú kúpanie vo fontáne
- Nebezpečný kebab
- Informácie cez účet
- Nemci zlegalizujú marihuanu
- V byte naši telo
- Brigádujú v nemocnici
- Záchranárom vrátil veci
- Silné búrky v Česku
- Nová električka aj trolejbus
- Útoky na prístavy

19:45:39 zvukovo-obrazový komunikát

19:45:43 – 19:53:32 reklamný blok

19:54:33 zvukovo-obrazový komunikát

19:53:43 pokračovanie programu *Televízne noviny*

- Zo zvierat modelky
- Hala s vlnami vo vnútri
- Desať rokov bez Beďa
- Hrajúca cesta

20:02:44 koniec programu *Televízne noviny*

20:02:45 zvukovo-obrazový komunikát

20:02:46 sponzorský odkaz *Ocutein Brilliant, AURISCLEAN, Gemerka Botanica, Radosť*

20:03:29 Predpoveď počasia

20:06:59 sponzorský odkaz *Ive Inkontinstop, ENZYCOL, Gemerka, Radosť*

20:07:39 zvukovo-obrazový komunikát, *Dnes večer uvidíte*

20:09:01 koniec záznamu

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Komisie na ochranu
maloletých dňa 8. 11. 2023

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie č.: PGO-RPMS/2023/01173

Programová služba: TV MARKÍZA

Vysielateľ: MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.

Číslo autorizácie vysielania: AT/17

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Komisia na ochranu maloletých ako orgán príslušný v oblasti ochrany maloletých podľa § 108 ods. 3 zákona č. 264/2022 Z. z. a podľa § 14a zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizíi ako orgán pre oblasť ochrany maloletých pri uplatňovaní jednotného systému označovania podľa § 12 zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizíi preverila podnet na preverenie evidovaný pod č. PGO-RPMS/2023/01173 smerujúci voči vysielaniu programovej služby TV MARKÍZA vysielateľa MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o. a uznala podnet na preverenie za **neopodstatnený**.

Úloha:

Kancelária Rady informuje podávateľa podnetu na preverenie o výsledku preverenia podnetu.

T: 20. 11. 2023

Z: PgO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Komisie na ochranu maloletých dňa 8. 11. 2023

Podnet na preverenie č. PGO-RPMS/2023/01173 zaevidovaný dňa 28. 8. 2023
Podávateľ: fyzická osoba
Predmet podnetu: Rodinné prípady, epizóda Sloboda
Deň a čas vysielania: 25. 8. 2023 o cca 15:56 hod.
Označenie podľa JSO: 12

Programová služba: TV MARKÍZA
Vysielateľ: MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.
Číslo autorizácie: AT/17

Dátum: 31. 10. 2023

OBSAH PODNETU:

„... chcel by som podať podnet na kontrolu na televíziu Markíza. Dňa 25.8.2023 krátko pred 16 hodinou sa začal program Rodinné prípady, kde sa viac ráz v obraze objavil akt nahej ženy. Relácia bola vysielaná v popoludňajších hodinách, ktoré pozerávajú aj deti. Táto televízia nepretržite porušuje zákon a Vy nerobíte nič. Už niekoľko ráz som ja podal podnet aj na reklamu na voľby,, ktoré sa vysielajú na Markíze pod značkou tvnoviny.sk kde vystupujú homosexuály a lesbičky, kde do očí bije , že je to tajná reklama Progresívneho Slovenska. Ak niečo neurobíte podám na Vás trestné oznámenie na Generálnu prokuratúru, lebo potom nie ste nezávislá rada, zaváňate korupcou a klientelizmom a nie ste objektívny. Chcel som iba toľko, dúfam, že túto vec konečne prešetríte v adekvátnom čase. Ak nie 2.10.2023 na vás podám to trestné oznámenie.“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“):

§ 62 Ochrana maloletých

- 1) *Vysielateľ a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie sú povinní zabezpečiť, aby programy alebo iné zložky programovej služby alebo audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, ktoré
 - a) *môžu narušiť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých boli sprístupnené iba takým spôsobom, aby maloletí nemohli takéto programy alebo iné zložky programovej služby alebo audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie za bežných okolností počuť ani vidieť.**
- 2) *Maloletý na účely tohto zákona je osoba mladšia ako 18 rokov veku.*
- 5) *Zaradenie programu do vysielania v čase od 22.00 h do 6.00 h sa považuje za splnenie povinnosti podľa odseku 1 písm. a).*
- 6) *Vysielateľ a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie sú povinní určiť vekovú vhodnosť vysielaného alebo poskytovaného programu a typy potenciálne škodlivého obsahu, ktoré sú v ňom obsiahnuté, podľa jednotného systému označovania⁴¹) a dôsledne tento systém uplatňovať.*
- 10) *Vysielateľ je povinný uverejniť označenie vekovej vhodnosti vysielaného programu a typ potenciálne škodlivého obsahu, ktorý je v ňom obsiahnutý
 - a) *pri vysielaní programu a pri vysielaní upútavky na program; upútavka na program sa označuje rovnako ako program, na ktorý sa vzťahuje,**
- 12) *Vysielateľ programovej služby je povinný zohľadniť časové zaradenie programov alebo iných zložiek programovej služby, ak má naň vplyv určená veková vhodnosť programov a typ potenciálne škodlivého obsahu, ktorý je v ňom obsiahnutý.*

Vyhláška č. 589/2007 Z. z. Ministerstva kultúry Slovenskej republiky z 3. decembra 2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania:

§ 1

- 1) *Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné a neprístupné pre vekovú skupinu maloletých **do 18 rokov**, ak obsahujú
 - a) *zobrazenie násillia na živých bytostiach, najmä zobrazenie krutého ubližovania alebo krutej násilnej smrti človeka bez pocitov ľútosti, zobrazenie týraných osôb alebo zobrazenie prejavov osôb a skupín s patologickými normami správania,*
 - b) *vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá,*
 - c) *zobrazenie prejavov neznášanlivosti alebo nenávisťi, xenofóbie, rasizmu, náboženskej diskriminácie a neznášanlivosti, násillia voči etnickým alebo iným menšinám, zobrazenie šikanovania,*
 - d) *zobrazenie alebo prezentovanie závislosti, akou je alkoholizmus, fajčenie, drogová alebo hráčska závislosť formou zábavy alebo zobrazenie používania zbrane ako útočného prostriedku formou zábavy,**

- e) zobrazenie erotických pomôcok alebo erotických scén, ktoré sú vyrobené výlučne na prezentáciu erotiky a erotických tém,
- f) sexuálne scény alebo sexuálne správanie vrátane promiskuitného správania, ktoré sú prezentované ako forma zábavy, scény spojené s prejavmi sexuálneho násillia alebo sexuálnymi deviáciami, alebo
- g) zobrazenie zámerne vyvolávajúce pocity strachu alebo úzkosti v žánri horor.

2) Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých **do 15 rokov**, ak obsahujú

- a) detailné a naturalistické zobrazenie násilných aktov,
- b) týranie zvierat,
- c) sexuálne scény, ktoré sú súčasťou dejovej línie,
- d) zobrazenie alebo prezentovanie formy závislosti, akou je alkoholizmus, fajčenie, drogová alebo hráčska závislosť alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku, v ktorom sa spôsobom spracovania niektorá forma závislosti alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku schvaľuje, zľahčuje alebo sa vyzdvihuje do popredia,
- e) zobrazenie správania s vysokým rizikom ublíženia na zdraví, pričom toto riziko sa prezentuje ako atraktívne alebo zábavné a správanie je prezentované bez upozornenia na nebezpečenstvo a možné následky tohto správania,
- f) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, alebo
- g) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.

3) Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých **do 12 rokov**, ak obsahujú

- a) zobrazenie prezentujúce ohrozenie rodiny alebo rodičovských vzťahov, ak je vzhľadom na vek maloletých a povahu prezentovaného ohrozenia odôvodnený predpoklad neadekvátnej interpretácie zobrazeného obsahu,
- b) zobrazenie reálneho násillia alebo zobrazenie následkov reálneho násillia na živých bytostiach, zobrazenie následkov živelných pohrôm alebo dopravných nehôd na živých bytostiach,
- c) zobrazenie krvi a telesných znetvorení, ktoré nie sú svojou povahou bežné,
- d) zobrazenie násilných aktov,
- e) zobrazenie následkov násilných aktov,
- f) zobrazenie negatívnych príbehov detí, ktoré by odôvodnene mohli vyvolať u detí efekt obete reálneho sveta,
- g) zobrazenie neprirodzených, náhlych a neočakávaných zmien živých bytostí alebo zobrazenie paranormálnych alebo iných mimovnmových javov,
- h) zobrazenie nahoty, ktoré nie je bežné v rodinnom prostredí a na verejnosti a ktoré by mohlo vyprovokovať záujem o sexuálne vzťahy a predčasné prebudenie sexuálnych pudov maloletých detí,
- i) zobrazenie milostných scén bez zobrazenia nahoty, ktoré sú súčasťou dejovej línie,
- j) zobrazenie správania s rizikom ublíženia na zdraví, ak nie je riziko ublíženia na zdraví dostatočne zreteľné, zobrazenie rizikových športových disciplín alebo fantazijných predstáv o nadľudských hrdinských výkonoch človeka mimo reálneho sveta, ktorých neadekvátna interpretácia vzhľadom na vek môže vyvolať u maloletých efekt napodobňovania, alebo
- k) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov.

5) „Obsah audiovizuálnych diel, multimedialnych diel, programov poskytovaných prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programov alebo iných zložiek televíznej programovej služby sa posudzuje z hľadiska:

a) kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele, v programe poskytovanom prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a v programe alebo inej zložke programovej služby,

b) spôsobu a formy spracovania alebo zobrazenia jednotlivých hodnotiacich kritérií vzhľadom na charakter a druh diela alebo programu, umeleckého a morálneho posolstva diela alebo programu,

c) intenzity a frekvencie výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele, v programe poskytovanom prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a v programe alebo inej zložke televíznej programovej služby.“

6) Obsah každého audiovizuálneho diela, multimedialneho diela, programu poskytovaného prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, programu alebo inej zložky televíznej programovej služby sa klasifikuje samostatne; to neplatí pre zložku televíznej programovej služby, ktorá je určená na získanie a udržanie pozornosti verejnosti na vlastné vysielanie a programy (ďalej len "upútavka"). Obsah každej časti seriálu, série alebo cyklu sa klasifikuje osobitne.“

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Podávateľ namietal: „... chcel by som podať podnet na kontrolu na televíziu Markíza. Dňa 25.8.2023 krátko pred 16 hodinou sa začal program Rodinné prípady, kde sa viac ráz v obraze objavil akt nahej ženy. Relácia bola vysielaná v popoludňajších hodinách, ktoré pozerávajú aj deti....“

Obsah mal byť odvysielaný v programe Rodinné prípady **12** vo vysielaní programovej služby TV MARKÍZA dňa 25. 8. 2023 v čase cca 15:56:57 hod.

O programe: „Rodinné prípady je slovenský seriál, žáner – Reality-Tv. Formát sa zaoberá situáciami, ktoré sa naozaj stali. Ide o krízové okamihy bežných ľudí, ktorí musia riešiť zásadné životné peripetie a konflikty, ktorým by sa za normálnych okolností najradšej vyhli.“ (zdroj: <https://www.tv-archiv.sk/rodinne-pripady>)

Vzhľadom na predmet podnetu sme program analyzovali v súvislosti s ustanovením **§ 62 ods. 6** zákona č. 264/2022 Z. z., podľa ktorého je vysielateľ v súvislosti s klasifikáciou programov povinný „... určiť vekovú vhodnosť vysielaného alebo poskytovaného programu a typy potenciálne škodlivého obsahu, ktoré sú v ňom obsiahnuté, podľa jednotného systému označovania⁴¹) a dôsledne tento systém uplatňovať.“

Osobitným predpisom je v tomto prípade Vyhláška č. 589/2007 Z. z. (účinná od 1. 1. 2014) ustanovujúca podrobnosti o používaní JSO.

Vyhláška č. 589/2007 Z. z. uvádza v **§ 1 ods. 3** pri kritériách nevhodnosti program pre vekovú skupinu maloletých **do 12 rokov** okrem iného nasledovné:

3) Audiovizuálne diela, multimedialne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých **do 12 rokov**, ak obsahujú

b) zobrazenie reálneho násillia alebo zobrazenie následkov reálneho násillia na živých bytostiach, zobrazenie následkov živelných pohrôm alebo dopravných nehôd na živých bytostiach,

d) zobrazenie násillných aktov,

e) zobrazenie následkov násillných aktov,

h) zobrazenie nahoty, ktoré nie je bežné v rodinnom prostredí a na verejnosti a ktoré by mohlo vyprovokovať záujem o sexuálne vzťahy a predčasné prebudenie sexuálnych pudov maloletých detí,

j) zobrazenie správania s rizikom ublíženia na zdraví, ak nie je riziko ublíženia na zdraví dostatočne zreteľné, zobrazenie rizikových športových disciplín alebo fantazijných predstáv o nadľudských hrdinských výkonoch človeka mimo reálneho sveta, ktorých neadekvátna interpretácia vzhľadom na

vek môže vyvolať u maloletých efekt napodobňovania, alebo

k) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov.

Vyhláška č. 589/2007 Z. z. uvádza v § 1 ods. 2 pri kritériách nevhodnosti program pre vekovú skupinu maloletých **do 15 rokov** okrem iného nasledovné:

a) detailné a naturalistické zobrazenie násilných aktov,

e) zobrazenie správania s vysokým rizikom ublíženia na zdraví, pričom toto riziko sa prezentuje ako atraktívne alebo zábavné a správanie je prezentované bez upozornenia na nebezpečenstvo a možné následky tohto správania,

f) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, alebo

g) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.

Vyhláška č. 589/2007 Z. z. uvádza v § 1 ods. 1 pri kritériách nevhodnosti program pre vekovú skupinu maloletých **do 18 rokov** okrem iného nasledovné:

a) zobrazenie násilia na živých bytostiach, najmä zobrazenie krutého ubližovania alebo krutej násilnej smrti človeka bez pocitov ľútosť, zobrazenie týraných osôb alebo zobrazenie prejavov osôb a skupín s patologickými normami správania,

b) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá,

V monitorovanom programe sme niekoľkokrát (18 krát) zaznamenali obraz nahej ženy:

16:02:47 - 16:02:50 (3 s) Lucia s Marošom sa rozhodli ísť k švagrinej, skryť sa pred násilným Tiborom. Kamera sníma prázdnu Lindinu obývačku. Na úvod scény je na stene snímaný obraz nahej ženy, žena je otočená spredu, vlasy má vyčesané do drdola, je nahá, okolo predlaktia má omotané nejaké oblečenie svetlej farby, ktoré jej visí nadol, akoby si vyzliekala župan alebo nejaké šaty. V maľbe to nie je identifikovateľné. Sú viditeľné jej prsia a lono s ochlpením. Obraz nie je ostrý, keďže kamera sa pohybuje, prechádza po stene. Maľba je na obrazovke určitý čas (3 s).

16:02:50 Obraz, ako Lucia so synom prichádzajú do švagriniho bytu, Linda ide dopredu a volá hostí sadnúť si do obývačky. Hostia si sadnú. Linda podá Lucii krabicu s vreckovkami.

16:02:53 - 16:03:06 (13 s) Linda sa pýta Lucii, či Tibor znova vyčíňal. Obraz s nahou ženou je zobrazený z väčšej vzdialenosti v pozadí scény, kde sa rozprávajú dve ženy. Vedľa obrazu na stene je ďalší obraz s detailom dvoch tvárí vystupujúcich z tmy. Obrazy sú zavesené nad pohovkou, na ktorej sedia všetci traja. Kamera sníma detailne len pohovku a Lindu s jej návštevou, obraz v tej chvíli nie je viditeľný. Lucia má modrinu pod okom a roztrhnutý ľavý kútik, utiera si ho vreckovkou. Lucia sa švagrinej sťažuje, že jej Tibor vzal všetky peniaze a prsteň. Linda jej navrhne, nech sa už k Tiborovi nevráti a keď nemajú peniaze, môžu ostať bývať u nej. Je ochotná svojho brata udať na políciu. S tým Lucia nesúhlasí, lebo keď sa polícia dozvie, že nemajú kam ísť, zoberú jej Maroška.

16:04:05 - 16:04:13 (8 s) Kamera sa sčasti vzdialila, aby bolo vidieť všetky tri postavy, Lucia objíma syna. V scéne je vidieť spodnú časť obrazu – nahé nohy ženy.

Detail na Lindu a Luciu. Linda Lucii radí, aby sa ozvala Andrejovi, že by bolo najlepšie, keby bývali u neho. To Lucia nechce dopustiť, keď sa už Andrej konečne osamostatnil. Je rada, že je mimo tohto všetkého.

16:04:37 - 16:04:40 (3 s) Kamera sníma trojicu, mieri na spodnú časť obrazu, nohy ženy. Linda povie, že majú teda ostať u nej.

Linda na kameru hovorí, že napriek tomu, že Tibor bol jej brat, nenávidela ho a cítila sa spoluzodpovedná za všetko, čo svojej žene a chlapcom robil.

16:07:21 - 16:07:32 (11 s) Obraz ako je Andrej v byte u tety Lindy. Andrej sa prechádza a Lucia sedí na pohovke. Nad pohovkou je viditeľný obraz nahej ženy, je v pozadí scény rozhovoru matky so synom. Obraz je pomerne statický, zamierený na tú istú scénu. Obraz s nahou ženou je okom viditeľný. Keďže je v určitej vzdialenosti, nevidieť všetky detaily.

16:07:33 Kamera sníma detaily tvárí Andreja a Lucie. Andrej vidí mamine modriny pod okom a pod dolnou perou. Povie jej, že do toho domu sa už nevráti. Matka namieta, že kam by išli.

Andrej: „Mama, pozri sa na seba. Pozri sa, ako žiješ. Veď ten človek je úplný magor, môže ťa zabiť!“

Lucia: „Ale nie, to by neurobil.“

16:07:54 - 16:07:59 (5 s) Kamera sa vzdialila, aby boli na scéne obidvaja. Obraz nahej ženy je viditeľný v pozadí scény. Keďže je v určitej vzdialenosti, nevidieť všetky detaily.

16:07:59 - 16:08:03 (4 s) Kamera sa priblíži k rozprávajúcim sa postavám a obraz nahej ženy vidieť do polovice, na obraze je rozoznateľná časť od brucha nadol.

Andrej sa hnevá, že dokedy chce mama Tibora ešte takto ospravedlňovať. Mama povie, že dovedy, pokiaľ sa Maroš neosamostatní, potom jej to už bude jedno.

16:08:13 - 16:08:20 (7 s) Kamera je priblížená a obraz nahej ženy vidieť do polovice, na obraze je rozoznateľná časť od brucha nadol.

16:08:15 Andrej mame odporučí zobrať Maroša a majú ísť k nemu domov. Podá jej kľúče od jeho bytu.

Lucia: „Ad'ko, čo ale ak nás nájde.“

Andrej: „Do toho domu sa už nevrátite!“

Lucia: „A to sa mám celý život skrývať?“

Andrej: „Nebudeš sa skrývať, ja si to s tým hajzlom vybavím.“

Mama Lucia sa bojí, aby bol Andrej v bezpečí, aby nešiel do ich bytu: „Prosím ťa, nechod' tam, bojím sa o teba, mohol by ti ublížiť.“

16:08:46 - 16:08:49 (3 s) Andrej sa postaví a sadne si k matke. Kamera ho sníma a v pozadí tej scény prechádza kamera po izbe, obraz nahej ženy je na okamih v pohybe celý na obrazovke.

Andrej: „Viac mi už ublížiť nemôže.“

Matka na kameru povie, že nevie, že čo má spraviť, či ostať u Lindy a čakať na Tibora, kým si po nich príde, alebo sa vrátiť k Tiborovi, bola mu predsa vďačná za veľa.

16:11:35 Záber na Lindinu obývačku z väčšej vzdialenosti, aby boli obidve postavy viditeľné. Tiborova sestra Linda stojí vo dverách a rozpráva sa v obývačke s Luciou, ležiacou na pohovke.

16:11:40 - 16:11:44 (4 s) V zázname vidieť trištvrte obrazu nahej ženy od hrudníka nadol.

Linda sa pýta sa Lucii, čo chce robiť a povie jej, že u nej majú dvere vždy otvorené.

Kamera sníma striedavo detailne tváre oboch žien. Lucia povie, že je predsa Tiborovi vďačná za veľa, prijal ich s Andrejom, vychoval ho. Lucia rozpráva ďalej Linde, že veď vie, ako to bolo na začiatku. Tibor s Andrejom Luciu čakávali za bránou, keď chodila za Erikom do väzenia. Linda sa Lucii opýta, či vie niečo o Erikovi. Lucia povie, že sám sa rozhodol, že ich už nechce vidieť.

16:12:41 - 16:12:49 (8 s) Maroš príde do izby, sadne si na pohovku k mame a povie, že už nemá otca, má len mamu, brata a tetu. Obraz nahej ženy je v pozadí scény, ženu vidieť do polovice, od brucha nadol.

Lucia na kameru: „*Bola som veľmi mladá, milovala som ho, mali sme s našim synom veľké plány. Všetko sa zrútilo v jednu noc. Volali mi z krčmy, kde Erik pracoval. Stala sa tam tragédia, zomrel tam človek, následne ho z vraždy obvinili a zavreli.*“

16:31:28 - 16:31:41 (13 s) Lindin byt. Linda sedí na pohovke a číta časopis. Tibor vtrhne k Linde do bytu, vojde do obývačky, hľadá svoju ženu u sestry, Lucia tam nie je. Linda sa postaví, kamera sníma izbu z väčšej vzdialenosti. Obraz nahej ženy je viditeľný celý v pozadí scény medzi Tiborom a Lindou, ako sa rozprávajú. Ako kamera prechádza po izbe, na tej istej stene vidieť ďalší obraz s tvármi a tretí obraz s egyptskou sfingou.

16:31:45 - 16:31:51 (6 s) Kamera znova namieri na obe postavy. Obraz nahej ženy je celý viditeľný, bez zaostrenia na detaily. Tibor sa vypytuje, kde je Lucia. Kamera sníma tváre oboch postáv. Keď Tibor nájde Luciu šatku na kresle, vypytuje sa, či tam Lucia býva.

16:32:09 - 16:32:11 (3 s) Kamera sa vzdiali, je viditeľný obraz nahej ženy, bez zaostrenia na detaily. Linda nechce odpovedať. Tibor ju chytí pod krkom a zhodí na pohovku.

15:32:13 - 16:32:15 (2 s) Kamera sa priblíži na Tiborovu tvár, v pozadí je snímaný obraz. Obraz nahej ženy je priblížený, ale neostro viditeľný, mierne rozmazaný. Linda Tiborovi pod vyhrážkami povie, že Lucia je u Andreja.

15:32:20 - 16:32:26 (6 s) Kamera je zamierená na Tiborovu tvár, v pozadí s obrazom. Obraz nahej ženy je zaznamenaný celý. Je priblížený, ale neostro viditeľný.

Tibor: „*U toho pankharta, kde býva?*“

Linda: „*Prisahám, že neviem, má nejaký nový podnájom v meste, ale ja neviem, kde to je.*“

15:32:31 - 16:32:34 (3 s) Kamera je zamierená na Tiborovu tvár, v pozadí s obrazom. Obraz nahej ženy je zaznamenaný celý. Je priblížený, ale neostro viditeľný.

Tibor jej hodí Luciu šatku do tváre a odíde: „*Segra, ak ma klameš, vybavím si to s tebou. Prisahám.*“

16:32:43 - 16:32:44 (1 s) Kamera prechádza po izbe na Lindu. Na obrazovke sa mihne trištvrté obrazu nahej ženy, kvôli pohybu kamery nie je dobre rozoznateľný.

Tibor zahodí šatku Linde do tváre. **Linda:** „*Hajzel.*“

V monitorovanom programe sme zaznamenali nevhodné výrazy:

- **neser ma** (1x) (srať) - podľa **Krátkeho slovníka slovenského jazyka 4** z r. 2003 (ďalej len **KSSJ 4**) ide o hrubý výraz vypúšťať výkaly; podľa Synonymického slovníka slovenčiny z r. 2004 ide okrem iného o výraz mrziť, hnevať:

15:58:25 V obývačke sedí na gauči stále Maroš a mama Lucia. Manžel **Tibor** príde bez nálady domov a od manželky Lucie si pýta peniaze: „*Daj mi dvadsať eur!*“

Lucia: „*Nemám, okiaľ by som ich zobrala.*“

Tibor: „*Ma nesar.*“

Maroš vytiahne z vrecka bankovku a podá ju otcovi: „*Mám iba päťku.*“

Lucia: „*Nehanbíš sa?*“

Tibor: „*Za čo, že vás mám na krku aj s tým pankhartom? Len vďaka mne máte toto všetko okolo. A ty nie si schopná mi dať dvadsať eur?*“

- **pankhartom** - (2x), **pankhart** (1x), **pankharta** (1x) – podľa **KSSJ 4** ide o hrubý výraz vo význame dieťa nemanželského pôvodu; nadávka dieťaťu:

15:58:25 V obývačke sedí na pohovke stále Maroš a mama Lucia. Manžel **Tibor** príde bez nálady domov a od manželky Lucie si pýta peniaze: „*Daj mi dvadsať eur!*“

Lucia: „*Nemám, okiaľ by som ich zobrala.*“

Tibor „Ma nesar.“

Maroš vytiahne z vrecka bankovku a podá ju otcovi: „Mám iba päťku.“

Lucia: „Nehanbíš sa?“

Tibor: „Za čo, že vás mám na krku aj s tým pankhartom? Len vďaka mne máte toto všetko okolo. A ty nie si schopná mi dať dvadsať eur?“

16:01:46 Lucia Tiborovi ukazuje papier od exekútora, ďalší zo súdu. Vysvetľuje mu, že majú nedoplatky. Ona má dve roboty, aby nejako vyžili, Maroš nikam nechodí, nemá kamarátov, lebo sa nemôže nikomu rovnať. Opýta sa Tibora, či ho to netrápi.

Tibor Luciu zhodí na pohovku: „Drž hubu ti hovorím, ty sviňa, ty si normálna?“ Tibor dvakrát udrie pästou manželku ležiacu na pohovke, vidieť len jeho ruku, Lucia nie je v zábere, „som ti hovoril, drž hubu. Ty si ma zničila, ty za všetko môžeš, ja som vás zachránil aj s tým pankhartom...“

16:23:55 Tibor sa nahne k Andrejovi a pýta sa, kde je Lucia, že je hladný. Sám si odpovie, že iste je u jeho drahej sestry Lindy.

Andrej ho odstrčí: „Ty úbohý hajzel.“

Tibor: „A ty zase zasratý pankhart,“ postaví sa, „ty, debil.“ Andrej sa zodvihne a odíde, Tibor sa zvalí na pohovku.

15:32:13 - 16:32:15 (2 s) Kamera sa priblíži na Tiborovu tvár, v pozadí je snímaný obraz. Obraz nahej ženy je priblížený, ale neostro viditeľný, mierne rozmazaný. Linda Tiborovi pod vyhrážkami povie, že Lucia je u Andreja.

15:32:20 - 16:32:26 (6 s) Kamera je zamierená na Tiborovu tvár, v pozadí s obrazom. Obraz nahej ženy je zaznamenaný celý. Je priblížený, ale neostro viditeľný.

Tibor: „U toho pankharta, kde býva?“

Linda: „Prisahám, že neviem, má nejaký nový podnik v meste, ale ja neviem, kde to je.“

- **sviňa** (4x) – podľa **KSSJ 4** ide o úžitkové domáce zviera chované na mäso a masť, ošípaná; a o prenesený hrubý výraz vo význame nadávky:

15:59:12 Tibor po odchode manželky so synom hľadá v Luciinej kabelke peniaze. Z peňaženky vysype drobné a vezme si ich, ešte pozrie do bočného priečinka kabelky a nájde tam zložených sto eur.

Tibor sám pre seba: „Ty sviňa!“

16:01:46 Lucia Tiborovi ukazuje papier od exekútora, ďalší zo súdu. Vysvetľuje mu, že majú nedoplatky. Ona má dve roboty, aby nejako vyžili, Maroš nikam nechodí, nemá kamarátov, lebo sa nemôže nikomu rovnať. Opýta sa Tibora, či ho to netrápi.

Tibor Luciu zhodí na gauč: „Drž hubu ti hovorím, ty sviňa, ty si normálna?“

16:04:55 Andrej, ktorý je prevádzkar v reštaurácii sedí v práci za stolom nad papiermi, zdvihne telefón. Volá mu Maroš, že sú u tety Lindy. Andrej mu sľúbi, že mame nepovie, že mu volal a ide tam za nimi.

Andrej si pre seba povzdychne: „Veď počkaj, ty sviňa!“

16:23:07 Andrej sa vstane z pohovky a chytí Tibora za golier a postaví ho: „Počúvaj ma ty sviňa, ešte raz sa jej dotkneš, tak ja ťa zabijem!“

- **drž hubu** (3x), **hubu** (1x) (huba) – podľa **KSSJ 4** ide o pejoratívny výraz vo význame mlčať poslúchať:

16:01:15 Lucia sa Tibora pýta, že prečo ich vyzývajú k platbám, keď hovoril, že majú všetko zaplatené. On sa vyjadří, že asi tie spoločnosti majú v papieroch nejaký neporiadok.

Lucia: „Ty si to nezaplatil však?“

Tibor: „Drž hubu a daj mi jesť.“

Maroš: „Napiš, že sa nezúčastním.“

Matka syna pošle do izby, on odíde.

16:01:46 Lucia Tiborovi ukazuje papier od exekútora, ďalší zo súdu. Vysvetľuje mu, že majú nedoplatky. Ona má dve roboty, aby nejako vyžili, Maroš nikam nechodí, nemá kamarátov, lebo sa nemôže nikomu rovnať. Opýta sa Tibora, či ho to netrápi.

Tibor Luciu zhodí na gauč: „Drž hubu ti hovorím, ty sviňa, ty si normálna?“ Tibor dvakrát udrie päťou manželku ležiacu na gauči, vidieť len jeho ruku, Lucia nie je v zábere, „som ti hovoril, drž hubu. Ty si ma zničila, ty za všetko môžeš, ja som vás zachránil aj s tým pankhartom...“

16:02:10 Maroš počujúc krik pribehne: „Oteec, oteec, nebi mamu!“

Tibor syna schytí a hodí na kreslo: „Vypadni, ty!“

Tibor nad manželkou hromží a rozhadzuje rukami: „A ty si budeš na mňa otvárať hubu?“

- **magor** (1x) – podľa **Slovníka súčasného slovenského jazyka A-G, H-L, M-N, O-Pn** (ďalej len **SSSJ**) z. r. 2006, 2011, 2015, 2021 ide o hovorový expresívny výraz na toho, kto sa správa nerozumne, nerozvážne, hlúpo (často ako nadávka):

16:07:33 Andrej vidí mamine modriny pod okom a pod dolnou perou. Povie jej, že do toho domu sa už nevrátia. Matka namieta, veď kam by išli.

Andrej: „Mama, pozri sa na seba. Pozri sa, ako žiješ. Veď ten človek je úplný magor, môže ťa zabiť!“

- **s hajzlom** (1x), **hajzel** (2x) – podľa **SSSJ** ide o hovorový pejoratívny výraz vo význame zlý bezcharakterný naničhodný človek, ničomník (obyč. nadávka):

16:08:15 Andrej mame odporučí zobrať Maroša a majú ísť k nemu domov. Podá jej kľúče od jeho bytu.

Lucia: „Ad'ko, čo ale ak nás nájde.“

Andrej: „Do toho domu sa už nevrátite!“

Lucia: „A to sa mám celý život skrývať?“

Andrej: „Nebudeš sa skrývať, ja si to s tým hajzlom vybavím.“

16:23:55 Tibor sa nahne k Andrejovi a pýta sa, kde je Lucia, že je hladný. Sám si odpovie, že iste je u jeho drahej sestry Lindy.

Andrej ho odstrčí: „Ty úbohý hajzel.“

Tibor: „A ty zase zasratý panchart,“ postaví sa, „ty, debil.“ Andrej sa zodvihne a odíde, Tibor sa zvalí na gauč.

16:32:43 - 16:32:44 (1 s) Kamera prechádza po izbe na Lindu. Na obrazovke sa mihne trištvrte obrazu nahej ženy, kvôli pohybu kamery nie je dobre rozoznateľný.

Tibor zahodí šatku Linde do tváre. **Linda:** „Hajzel.“

- **zasratý** (1x) – podľa Synonymického slovníka slovenčiny z r. 2004 ide o vulgárny výraz pre špinavý:

16:23:55 Tibor sa nahne k Andrejovi a pýta sa, kde je Lucia, že je hladný. Sám si odpovie, že iste je u jeho drahej sestry Lindy.

Andrej ho odstrčí: „Ty úbohý hajzel.“

Tibor: „A ty zase zasratý panchart,“ postaví sa, „ty, debil.“ Andrej sa zodvihne a odíde, Tibor sa zvalí na gauč.

- **debil** (1x) - podľa **KSSJ 4** ide o prenesený expresívny výraz pre hlupák, sprosták (v nadávke):

16:23:55 Tibor sa nahne k Andrejovi a pýta sa, kde je Lucia, že je hladný. Sám si odpovie, že iste je u jeho drahej sestry Lindy.

Andrej ho odstrčí: „Ty úbohý hajzel.“

Tibor: „A ty zase zasratý panchart,“ postaví sa, „ty, debil.“ Andrej sa zodvihne a odíde, Tibor sa zvalí na gauč.

- **grcanie** (1x) (grcať) – podľa **KSSJ 4** ide o hrubý výraz vo význame vracať, dáviť:

16:24:25 Andrej povie na kameru: „*Bolo mi z Tibora na grcanie. Pobral som mamine najdôležitejšie veci a navždy odišiel z toho bytu.*“

- **krava** (1x) – podľa **KSSJ 4** ide o hrubý výraz pre nadávku:

16:26:37 Tibor uvidí Luciu ako kráča poblíž, beží za ňou a kričí na ňu: „*Hej stoj, pod' sem, pod' sem ti hovorím, pod' sem ti hovorím, pod' sem, pod' sem, ty si normálna? Ty krava, myslíš, že ja ťa nenájdem alebo čo, že ja som úplne sprostý?*“

- **hovno** (1x) - podľa **SSSJ** ide o hrubý výraz vo význame nijaké množstvo vecí, alebo deja, nič:

16:26:50 Erik sa priblíži k nim a chytí Tibora za rameno: „*Pustite tú ženu!*“

Tibor: „*Zase ty? Vypadni, toto sú moje problémy a moja žena.*“

Erik: „*No a čo, že je to tvoja žena, takto sa k nej správať nebudeš!*“

Tibor: „*Teba do toho hovno, bež si riešiť svoju ženu.*“

V monitorovanom programe sme zaznamenali scény násillia:

16:01:46 Lucia Tiborovi ukazuje papier od exekútora, ďalší zo súdu. Vysvetľuje mu, že majú nedoplatky. Ona má dve roboty, aby nejako vyžili, Maroš nikam nechodí, nemá kamarátov, lebo sa nemôže nikomu rovnať. Opýta sa Tibora, či ho to netrápi.

Tibor Luciu zhodí na gauč: „*Drž hubu ti hovorím, ty sviňa, ty si normálna?*“ Tibor dvakrát udrie pästou manželku ležiacu na gauči, vidieť len jeho ruku, Lucia nie je v zábere, „*som ti hovoril, drž hubu. Ty si ma zničila, ty za všetko môžeš, ja som vás zachránil aj s tým pankhartom...*“

16:02:10 Maroš počujúc krik príbehne: „*Oteec, oteec, nebi mamu!*“

Tibor syna schytí a hodí na kreslo: „*Vypadni, ty!*“

16:51:37 Lucia s Marošom prestierajú stôl pre štyroch, zrazu niekto zazvoní. Maroš ide otvoriť, vojde dnu Tibor, odstrčí chlapca a kráča dnu. Uvidí Luciu v obývačke pri stole.

Tibor Lucii: „*Ty si si myslela, že sa predou mnou schováš? Že ja ťa nenájdem?*“

Lucia podíde do chodby: „*Čo tu robíš?*“

Tibor sa usmeje: „*Lucka, prišiel som si po vás.*“

Lucia mu zronene vysvetľuje, že oni sa už nechcú vrátiť domov.

Tibor ju požiada, aby to zopakovala, že sa už k nemu nevrátia: „*Prosím? Ja dobre nepočujem, mohla by si to ešte raz zopakovať, sem do uška? Povedz, že sa ku mne nevrátiš. Povedz too!*“ zakričí.

Lucia Maroša pošle do izby.

Lucia: „*My prídeme zajtra...*“

Tibor: „*Ty neklam ma, neklam ty neklam ma...*“

Lucia: „*... prídeme zajtra...*“

Tibor Luciu drží popod krk. **Lucia** plače: „*... to bolí.*“

Tibor: „*Neklam ma, ty sa naučíš chodiť domov...*“

Silnejšie ju schytí, podvihne ju a chce ju udrieť.

16:52:43 V tej chvíli príde domov Andrej.

Tibor: „*Ty tu čo robíš, ty, čo tu ro...*“ schytí Andreja pod krkom a chce ho biť, Andrej, sa otočí, chytí sošku, čo stála na poličke a udrie ňou trikrát Tibora do hlavy. Nie je zobrazený priamy úder. Andrej má prekvapený výraz. Záber ako Tibor leží na zemi, Andrej pustí sošku. Šokovaná Lucia si kľakne k Tiborovi, chytí ho za bundu. Andrej sa v šoku zosunie popri poličke na zem. Lucia sa postaví a prestrašene odíde opodiaľ. Náhle sa vo dverách objaví Erik, vojde do chodby, kde sú Lucia s Andrejom a skontroluje Tiborov tep. Lucia a Andrej sa prestrašene pozerajú.

Erik: „*Je mŕtvy.*“

Program sme posudzovali z hľadiska formy spracovania a charakteru programu tak, ako to uvádza § 1 ods. 5 vyhlášky, ako i z kontextuálneho výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti, spôsobu a formy ich spracovania alebo zobrazenia vzhľadom na charakter a druh programu, ako aj intenzity a frekvencie výskytu týchto kritérií.

Kontext, v akom sa vyskytli kritériá nevhodnosti – predmetný program *Rodinné prípady* je podľa

vysielateľa slovenský seriál, žáner – Reality-Tv. Formát sa zaoberá situáciami, ktoré sa naozaj stali. Tvorcovia program spracúvajú v dramatickom duchu, keďže zobrazuje zväčša rôzne komplikované situácie v rodinách. V programe ide o manželský pár, kde otec je väčšinu času podráždený a násilný a strpčuje život svojej žene a synom, v tomto prípade je zobrazené psychické a fyzické týranie v rodinnom prostredí.

Spôsob a forma spracovania alebo zobrazenia jednotlivých hodnotiacich kritérií vzhľadom na charakter a druh diela alebo programu, umeleckého a morálneho posolstva – podávateľ namietal zobrazenie ženského aktu – obrazu nahej ženy na stene, zobrazeného v pozadí rôznych scén odohrávajúcich sa v popredí. Obraz sa v niektorých scénach objavil v ich úvode, prípadne bol zobrazený v pozadí deja, ktorý sa odohrával v rámci jednotlivých scén, nebol priblížený do detailu. Domnievame sa, že zobrazenie obrazu na úvod scény bolo preto, aby divák ľahšie určil, o ktorý priestor sa jedná, teda označoval miesto deja situácie - byt Luciinej švagriny Lindy, ktorá je zrejme umelecky založená a na stene má aj iné obrazy, na ktorých nebola zobrazená nahota. Dej príbehu sa odohrával aj na iných miestach – byt manželov Dolinských a byt jej syna Andreja.

V predmetnom programe bolo zaznamenané násilie. Prostredníctvom postavy Tibora bolo smerované voči jeho manželke Lucii, údery však neboli priamo zobrazené, nebolo viditeľné, kam dopadajú. V inej scéne Tibor chytí syna Andreja pod krk, Andrej ho v sebaobrane udrie soškou do hlavy, následkom čoho Tibor umrel. Údery ani v tomto prípade neboli priamo zobrazené. Podľa nášho názoru tieto scény násilia možno zaradiť do kategórie zobrazenie násilných aktov a zobrazenie následkov násilných aktov, ktoré zodpovedajú kritériám nevhodnosti programu pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov.

Intenzita a frekvencia výskytu hodnotiacich kritérií nevhodnosti alebo neprístupnosti v diele – Program mal celkovú dĺžku bez reklamných prerušení cca 45 minút. Obraz nahej ženy sa v programe vyskytol 18 krát, v celkovom čase cca 103 sekúnd. Častejšie išlo o celé zobrazenie, nešlo však o detailné zábery, ako umelecké dielo bol súčasťou interiéru a bol viacmenej v pozadí jednotlivých scén.

V predmetnom programe sme zaznamenali expresívne výrazy: **neser ma** (1x) a **pankhartom** - (2x), **pankhart** (1x), u **pankharta** (1x), **sviňa** (4x), **drž hubu** (3x), **hubu** (1x), **magor** (1x), **s hajzlom** (1x), **hajzel** (2x), **debil** (1x), **grcanie** (1x), **krava** (1x), **hovno** (1x) a jeden vulgárny výraz: **zasratý** (1x).

Podľa nášho názoru frekvencia týchto výrazov bola vzhľadom na dĺžku programu vyššia, ich intenzita však nebola silná, použité boli vo vypätých situáciách prevažne z úst otca Tibora, dokresľujúc jeho charakter.

Na základe vyššie uvedeného sme toho názoru, že vyššie spomínané nevhodné obsahy – nahota, nevhodné výrazy, násilie - zodpovedajú kategórii nevhodnosti do 12 rokov, nedošlo k porušeniu zákona, t. j. označenie programu zodpovedalo kritériám JSO.

V programe sme nezaznamenali žiadne iné zábery a obsahy, ktoré by sme mohli posúdiť ako nevhodné pre maloletých divákov.

* * *

ZÁVER:

Vzhľadom na vyššie uvedené sa domnievame, že vysielateľ odvysielaním programu *Rodinné prípady* (12) dňa 25. 8. 2023 o cca 15:56:57 hod. na programovej službe TV MARKÍZA neporušil ustanovenia o ochrane maloletých zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnený**.

Prepis/popis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. PGO-RPMS/2023/01173)

Monitorované vysielanie: Rodinné prípady, epizóda Sloboda
Deň vysielania: 25. 8. 2023
Čas vysielania: cca 15:56:57 h
JSO: 12

Vysielanie bolo monitorované zo záznamu Rady časový kód záznamu o cca

15:49:51 prebiehajúci program *Susedské prípady* sponzorské odkazy *SWISS PHARMACEUTICAL INVESTMENT LLC (mentholka), Maspex Slovakia Trade s.r.o.*

obrazovo-zvukový predel *Markíza*

sponzorské odkazy *SWISS PHARMACEUTICAL INVESTMENT LLC (ive inkontin STOP, VLASOVÉ HNOJIVO), KRKA SLOVENSKO, S.R.O.*

15:56:57 začiatok programu *Rodinné prípady* 12, zvučka programu

Sprievodný mužský hlas predstavuje manželský pár Luciu a Tibora Dolinských, ktorí sú manželmi už osemnásť rokov, vychovávajú spoločného syna Maroša a Luciinho syna z prvého manželstva Andreja. V obývačke sedí Andrej, mladší syn Maroš a matka, rozprávajú sa. Andrej sa práve osamostatňuje a sťahuje sa do nového bytu.

Matka na kameru povie, že je hrdá na syna Andreja, vychovala ho sama, pretože jeho otec sa dostal do väzenia za vraždu, keď mal Andrej dva roky.

Obraz ako sa Andrej opýta Maroša na otca, či je všetko v poriadku, Maroš mu povie, že ved' otca pozná. Andrej Marošovi nakáže, že keby niečo potrebovali, majú mu dať vedieť. Matka Andrejovi podáva nové osušky, ktoré si má vziať do nového bytu. Andrej odíde.

15:58:25 V obývačke sedí na pohovke stále Maroš a mama Lucia. Manžel **Tibor** príde bez nálady domov a od manželky Lucie si pýta peniaze: „Daj mi dvadsať eur!“

Lucia: „Nemám, odkiaľ by som ich zobrala.“

Tibor „Ma nesar.“

Maroš vytiahne z vrečka bankovku a podá ju otcovi: „Mám iba päťku.“

Lucia: „Nehanbíš sa?“

Tibor: „Za čo, že vás mám na krku aj s tým pankhartom? Len vďaka mne máte toto všetko okolo. A ty nie si schopná mi dať dvadsať eur?“

Lucia s Marošom sa rozhodnú, že idú radšej s Marošom do školy, postavia sa a odídu.

Lucia na kameru hovorí, že Tibor bol dobrý manžel, ale za posledných osemnásť rokov sa veľmi zmenil po tom, čo vystriedal viac zamestnaní.

15:59:12 Tibor po odchode manželky so synom hľadá v Luciinej kabelke peniaze. Z peňaženky vysype drobné a vezme si ich, ešte pozrie do bočného priečinka kabelky a nájde tam zložených sto eur.

Tibor sám pre seba: „Ty sviňa!“

Záber ako Tibor kráča po ulici a príde pred budovu, na ktorej je napísané „Herňa“. Zastaví sa a pozerá cez okno dovnútra.

16:00:17 Záber na obývačku v byte Dolinských. Mladší syn Maroš príde za mamou s papierom zo školy, na ktorom je oznam o školskom výlete, ktorý stojí 50 eur. Maroš mame odporučí, nech napíše, že nepôjde, ved' nemajú peniaze. Matka mu s úsmevom odvetí, že na výlet pôjde a hľadá v kabelke peniaze, ale nevie ich nájsť.

Príde domov **Tibor**, vojde do obývačky a prejde popri manželke: „*Uhni!*“

Lucia: „*Kde sú peniaze?*“

Tibor: „*Aké peniaze? Daj mi večeru.*“

Lucia: „*Mala som tu odložených pre Maroška sto eur.*“

Tibor: „*Potreboval som niečo zaplatiť.*“

16:01:15 Lucia sa Tibora pýta, že prečo ich vyzývajú k platbám, keď hovoril, že majú všetko zaplatené. On sa vyjadrí, že asi tie spoločnosti majú v papieroch nejaký neporiadok.

Lucia: „*Ty si to nezaplatil však?*“

Tibor: „*Drž hubu a daj mi jesť.*“

Maroš: „*Napiš, že sa nezúčastním.*“

Matka syna pošle do izby, on odíde.

16:01:46 Lucia Tiborovi ukazuje papier od exekútora, ďalší zo súdu. Vysvetľuje mu, že majú nedoplatky. Ona má dve roboty, aby nejako vyžili, Maroš nikam nechodí, nemá kamarátov, lebo sa nemôže nikomu rovnať. Opýta sa Tibora, či ho to netrápi.

Tibor Luciu zhodí na pohovku: „*Drž hubu ti hovorím, ty sviňa, ty si normálna?*“ Tibor dvakrát udrie pästou manželku ležiacu na pohovke, vidieť len jeho ruku, Lucia nie je v zábere, „*som ti hovoril, drž hubu. Ty si ma zničila, ty za všetko môžeš, ja som vás zachránil aj s tým pankhartom...*“

16:02:10 Maroš počujúc krik pribehne: „*Oteec, oteec, nebi mamu!*“

Tibor syna schytí a hodí na kreslo: „*Vypadni, ty!*“

Tibor nad manželkou hromzí a rozhadzuje rukami: „*A ty si budeš na mňa otvárať hubu?*“

Stiahne Lucii prsteň z prsta a pošle ich preč z jeho domu, že ich má plné zuby. Počúť matkin plač, obraz na vystrašeného Maroša.

Lucia na obrazovku povie, že toto bola pravá tvár jej manžela. Vždy, keď sa rozzúrila, tak ich vyhadzoval z domu. Ona nemala nijakú rodinu, iba švagrinú Lindu.

16:02:47 - 16:02:50 Lucia s Marošom sa rozhodli ísť k švagrinej, skryť sa pred násilným Tiborom. Kamera sníma prázdnu Lindinu obývačku. Na úvod scény je na stene snímaný obraz nahej ženy, žena je otočená spredu, vlasy má vyčesané do drdola, je nahá, okolo predlaktia má omotané nejaké oblečenie svetlej farby, ktoré jej visí nadol, akoby si vyzliekala župan alebo nejaké šaty. V maľbe to nie je identifikovateľné. Sú viditeľné jej prsia a lono s ochlpením. Obraz nie je ostrý, keďže kamera sa pohybuje, prechádza po stene. Maľba je na obrazovke určitý čas.

16:02:50 Obraz, ako Lucia so synom prichádzajú do švagrininho bytu, Linda ide dopredu a volá hostí sadnúť si do obývačky. Hostia si sadnú. Linda podá Lucii krabicu s vreckovkami.

16:02:53 - 16:03:06 Linda sa pýta Lucii, či Tibor znova vyčíňal. Obraz s nahou ženou je zobrazený z väčšej vzdialenosti v pozadí scény, kde sa rozprávajú dve ženy. Vedľa obrazu na stene je ďalší obraz s detailom dvoch tvárí vystupujúcich z tmy. Obrazy sú zavesené nad pohovkou, na ktorej sedia všetci traja. Kamera sníma detailne len pohovku a Lindu s jej návštevou, obraz v tej chvíli nie je viditeľný. Lucia má modrinu pod okom a roztrhnutý ľavý kútik, utiera si ho vreckovkou. Lucia sa švagrinej sťažuje, že jej Tibor vzal všetky peniaze a prsteň. Linda jej navrhne, nech sa už k Tiborovi nevráti a keď nemajú peniaze, môžu ostať bývať u nej. Je ochotná svojho brata udať na políciu. S tým Lucia nesúhlasí, lebo keď sa polícia dozvie, že nemajú kam ísť, zoberú jej Maroška.

16:04:05 - 16:04:13 Kamera sa sčasti vzdialila, aby bolo vidieť všetky tri postavy, Lucia objíma syna. V scéne je vidieť spodnú časť obrazu – nahé nohy ženy.

Detail na Lindu a Luciu. Linda Lucii radí, aby sa ozvala Andrejovi, že by bolo najlepšie, keby bývali u neho. To Lucia nechce dopustiť, keď sa už Andrej konečne osamostatnil. Je rada, že je mimo tohto všetkého.

16:04:37 - 16:04:40 Kamera sníma trojicu, mieri na spodnú časť obrazu, nohy ženy. Linda povie, že majú teda ostať u nej.

Linda na kameru hovorí, že napriek tomu, že Tibor bol jej brat, nenávidela ho a cítila sa spoluzodpovedná za všetko, čo svojej žene a chlapcom robil.

16:04:55 Andrej, ktorý je prevádzkar v reštaurácii sedí v práci za stolom nad papiermi, zdvihne telefón. Volá mu Maroš, že sú u tety Lindy. Andrej mu sľúbi, že mame nepovie, že mu volal a ide tam za nimi.

Andrej si pre seba povzdychne: „*Veď počkaj, ty sviňa!*“

16:05:52 Obraz ako Erik s veľkou taškou kráča po ulici. V pozadí obrazu rozpráva, že ho po 20 rokoch väzenia pustili na slobodu. Hovorí o svojej žene a synovi Andrejovi. Videl ho naposledy, keď mal dva roky. Vo väzení prežil toľko dní bez lásky.

Andrej sa chystá ísť za mamou a bratom, ale do reštaurácie príde nejaký muž, ktorý hľadá prácu, lebo majú na dverách inzerát. Je to Andrejov otec. O príbuzenstve Andrej ani Erik netušia. Andrej povie mužovi, aby na neho počkal hodinu, že v rodinnej záležitosti odchádza preč.

16:07:21 - 16:07:32 Obraz ako je Andrej v byte u tety Lindy. Andrej sa prechádza a Lucia sedí na pohovke. Nad pohovkou je viditeľný obraz nahej ženy, je v pozadí scény rozhovoru matky so synom. Obraz je pomerne statický, zamierený na tú istú scénu. Obraz s nahou ženou je okom viditeľný. Keďže je v určitej vzdialenosti, nevidieť všetky detaily.

16:07:33 Kamera sníma detaily tváří Andreja a Lucie. Andrej vidí mamine modriny pod okom a pod dolnou perou. Povie jej, že do toho domu sa už nevrátia. Matka namieta, že kam by išli.

Andrej: „*Mama, pozri sa na seba. Pozri sa, ako žiješ. Veď ten človek je úplný magor, môže ťa zabiť!*“

Lucia: „*Ale nie, to by neurobil.*“

16:07:54 - 16:07:59 Kamera sa vzdiali, aby boli na scéne obidvaja. Obraz nahej ženy je viditeľný v pozadí scény. Keďže je v určitej vzdialenosti, nevidieť všetky detaily.

16:07:59 - 16:08:03 Kamera sa priblíži k rozprávajúcim sa postavám a obraz nahej ženy vidieť do polovice, na obraze je rozoznateľná časť od brucha nadol.

Andrej sa hnevá, že dokedy chce mama Tibora ešte takto ospravedlňovať. Mama povie, že dovedy, pokiaľ sa Maroš neosamostatní, potom jej to už bude jedno.

16:08:13 - 16:08:20 Kamera je priblížená a obraz nahej ženy vidieť do polovice, na obraze je rozoznateľná časť od brucha nadol.

16:08:15 Andrej mame odporučí zobrať Maroša a majú ísť k nemu domov. Podá jej kľúče od jeho bytu.

Lucia: „*Ad'ko, čo ale ak nás nájde.*“

Andrej: „*Do toho domu sa už nevrátite!*“

Lucia: „*A to sa mám celý život skrývať?*“

Andrej: „*Nebudeš sa skrývať, ja si to s tým hajzlom vybavím.*“

Mama **Lucia** sa bojí, aby bol Andrej v bezpečí, aby nešiel do ich bytu: „*Prosím ťa, nechod' tam, bojím sa o teba, mohol by ti ublížiť.*“

16:08:46 - 16:08:49 Andrej sa postaví a sadne si k matke. Kamera ho sníma a v pozadí tej scény prechádza kamera po izbe, obraz nahej ženy je na okamih v pohybe celý na obrazovke.

Andrej: „*Viac mi už ublížiť nemôže.*“

Matka na kameru povie, že nevie, že čo má spraviť, či ostať u Lindy a čakať na Tibora, kým si po nich príde, alebo sa vrátiť k Tiborovi, bola mu predsa vďačná za veľa.

16:09:28 Andrej sa vráti do reštaurácie a urobí pracovný pohovor s neznámym mužom.

Andrej žiada od neho dokumenty, ale Erik nemá papiere, povie, že robil čašníka, aj výčapníka.

Andrej mu povie, nech ho pochopí, že predsa potrebuje od neho nejaké dokumenty, nevie nič o jeho minulosti, že by mohol byť kriminálnik, alebo aj vrah. Erik sa vtedy prizná, že bol odsúdený za vraždu, dnes ho pustili, ale chce sa začleniť do systému. Andrej ho nahnevane pošle preč.

16:11:27 Andrej na kameru: „*Mne sa snáď vtedy snívalo, prišiel tam nejaký vrah a pýtal sa ma na prácu, najradšej by som mu v tom momente napľul do ksichtu.*“

16:11:35 Záber na Lindinu obývačku z väčšej vzdialenosti, aby boli obidve postavy viditeľné. Tiborova sestra Linda stojí vo dverách a rozpráva sa v obývačke s Luciou, ležiacou na pohovke.

16:11:40 - 16:11:44 V zázname vidieť trištvrte obrazu nahej ženy od hrudníka nadol.

Linda sa pýta sa Lucii, čo chce robiť a povie jej, že u nej majú dvere vždy otvorené.

Kamera sníma striedavo detailne tváre oboch žien. Lucia povie, že je predsa Tiborovi vďačná za veľa, prijal ich s Andrejom, vychoval ho. Lucia rozpráva ďalej Linde, že veď vie, ako to bolo na začiatku. Tibor

s Andrejom Luciu čakávali za bránou, keď chodila za Erikom do väzenia. Linda sa Lucii opýta, či vie niečo o Erikovi. Lucia povie, že sám sa rozhodol, že ich už nechce vidieť.

16:12:41 - 16:12:49 Maroš príde do izby, sadne si na pohovku k mame a povie, že už nemá otca, má len mamu, brata a tetu. Obraz nahej ženy je v pozadí scény, ženu vidieť do polovice, od brucha nadol. **Lucia** na kameru: „*Bola som veľmi mladá, milovala som ho, mali sme s naším synom veľké plány. Všetko sa zrútilo v jednu noc. Volali mi z krčmy, kde Erik pracoval. Stala sa tam tragédia, zomrel tam človek, následne ho z vraždy obvinili a zavreli.*“

16:13:23 sponzorský odkaz *KRKA SLOVENSKO, s.r.o./ zvukovo-obrazový predel Hotel Transylvánia 3*

12

16:13:38 - 16:19:33 reklamný blok

zvukovo-obrazový predel *Markíza*

upútavky

zvukovo-obrazový predel *Markíza*

16:21:38 Tibor sedí vo svojej obývačke, do pohárika si nalieva bielu tekutinu z fľaše, na stole sú tri prázdne pivové fľaše a dve pollitrové priesvitné fľaše. Napije sa a ľahne si na pohovku, zavrie oči. Nieкто vojde. Je to Andrej, sadne si do kresla.

Tibor si ho po chvíli všimne: „*To si ty? Čo tu chceš? Kde máš mater?*“

Andrej: „*Mama už nepríde.*“

Tibor: „*E, nepríde, hehehe. Bude mať suchoty, tak sa priplazí, ty. Počúvaj, povedz jej, že mám prachy, veľa, veľa peňazí, pozri, aha,*“ ukazuje bankovky, „*keď bude počuť ich šuchot, tak hneď sa priplazí. Celý život jej išlo len o toto, chápeš?*“

16:23:07 Andrej sa vstane z gauča a chytí Tibora za golier a postaví ho: „*Počúvaj ma ty sviňa, ešte raz sa jej dotkneš, tak ja ťa zabijem!*“

Tibor: „*Áno? áno?...*“ Tibor zápasí s Andrejom a hodí ho na gauč, „*ty, pusti ma. No jasné, gény sa nezaprú. Gény basmana. Tak ma zabi, počuješ? Nech sa páči, zabi ma. Ty slaboch, tvoj foter by to už dávno urobil, ale ty? Hehe, mne vďačíš kamarát za to, že si neskončil v base, chápeš? Ja som ťa vychoval a ja som ti dával prachy.*“

Andrej: „*Pamätám si len bitky a tresty.*“

Tibor: „*Presne tak, niekto musel z teba vybiť tie gény.*“

16:23:55 Tibor sa nahne k Andrejovi a pýta sa, kde je Lucia, že je hladný. Sám si odpovie, že iste je u jeho drahej sestry Lindy.

Andrej ho odstrčí: „*Ty úbohý hajzel.*“

Tibor: „*A ty zase zasratý pankhart,*“ postaví sa, „*ty, debil.*“ Andrej sa zodvihne a odíde, Tibor sa zvalí na pohovku.

16:24:25 **Andrej** povie na kameru: „*Bolo mi z Tibora na grcanie. Pobral som mamine najdôležitejšie veci a navždy odišiel z toho bytu.*“

16:24:34 Záber na to, ako je Lucia a Maroš u Andreja v byte. Andrej im povie, že do toho domu sa už nevrátia, vzal im z bytu aj všetky potrebné veci. Radí svojej mame, aby sa s Tiborom rozviedla, že ju s Marošom ochránia a pomôžu jej. Maroš im oznámi, že otca už nechce nikdy vidieť. Lucia na kameru vysvetľuje, že jej synovia sú všetkým, čo v živote má, vyrástli z nich slušní ľudia, bola rada, že v nich mala oporu.

16:26:17 Erik smutne sedí v parku pri vode na lavičke, v ruke drží fotku syna. Vidí, ako nejakému okoloidúcemu mužovi vypadnú z vrečka peniaze. Ten muž je Tibor, Erik mu ich podá. Tibor sa začuduje, prečo si ich nenechal.

Tibor arogantne: „*Si normálny? Si si ich mal nechať.*“

Erik: „*Ja nie som žiadny zlodej.*“

16:26:37 **Tibor** uvidí Luciu ako kráča poblíž, beží za ňou a kričí na ňu: „*Hej stoj, pod' sem, pod' sem ti hovorím, pod' sem ti hovorím, pod' sem, pod' sem, ty si normálna? Ty krava, myslíš, že ja ťa nenájdem alebo čo, že ja som úplne sprostý?*“

16:26:50 Erik sa priblíži k nim a chytí Tibora za rameno: „Pustite tú ženu!“

Tibor: „Zase ty? Vypadni, toto sú moje problémy a moja žena.“

Erik: „No a čo, že je to tvoja žena, takto sa k nej správať nebudeš!“

Tibor: „Teba do toho hovno, bež si riešiť svoju ženu.“

Tibor sa snaží chytiť Luciu a ublížiť jej, Erik ho od nej odtrhne a chráni ju. Chvíľu mu Tibor ešte vysvetľuje, aby ich nechal na pokoji, a znova sa chystá schmatnúť Luciu.

Erik Tibora spacifikuje, vykrúti mu ruku, je v predklone: „Ešte raz ťa uvidím, ako ubližuješ tejto žene, tak ťa zabijem, rozumieš? Zabijem ťa.“ Tibor so strachom ujde preč.

Erik spozná v žene Luciu a ona svojho bývalého muža, objímu sa.

Na kameru Erik hovorí, že ju spoznal, prezradili ju jej oči, ktoré kedysi tak žiarili. Ale teraz v nich bola len bolesť a žiaľ.

16:27:54 Lucia a Erik sedia v Andrejevom byte v obývačke s Erikom, Lucia povie, že nemôže uveriť, že tu takto spolu sedia, po takom dlhom čase. Ukazuje mu fotky Andreja, keď bol malý. Medzitým príde domov Maroš, Erik sa mu predstaví ako mamin bratranec. Maroš odíde do izby. Lucia hovorí, že Andrej robí prevádzkara v jednej reštaurácii. Erik sa teší, že jeho syn kráča v jeho šľapajách a vysvetľuje Lucii, že niečo si zarobil, a veľmi by sa chcel začleniť do systému. Do bytu príde **Andrej**, keď uvidí muža z pracovného pohovoru, je nahnevaný, povie mu, nech ide preč: „Vypadnite, lebo zavolám políciu.“

Mame vraví, že tento muž je vrah, bol u nich včera v kaviarni. Pýta sa Erika, či sledoval jeho matku a čo od nej chce. Erik odíde. Andrej mame vyčíta, že si do bytu zavolala cudzieho človeka – vraha.

Erik na kameru hovorí, že nechcel, aby Lucia Andrejovi povedala, že je jeho otec, hanbil sa za to a Andrej potreboval ešte čas, aby všetko pochopil.

Andrej povie mame, že ona dobre vie, aký má on názor na basmanov. Lucia bráni Erika a vysvetľuje Andrejovi, že ten muž ju zachránil pred Tiborom v parku.

Andrej na kameru povie, že mal o mamu strach, bolo od nej nezodpovedné zavolať si niekoho cudzieho do bytu.

16:31:28 - 16:31:41 Lindin byt. Linda sedí na pohovke a číta časopis. Tibor vtrhne k Linde do bytu, vojde do obývačky, hľadá svoju ženu u sestry, Lucia tam nie je. Linda sa postaví, kamera sníma izbu z väčšej vzdialenosti. Obraz nahej ženy je viditeľný celý v pozadí scény medzi Tiborom a Lindou, ako sa rozprávajú. Ako kamera prechádza po izbe, na tej istej stene vidieť ďalší obraz s tvármi a tretí obraz s egyptskou sfingou.

16:31:45 - 16:31:51 Kamera znova namieri na obe postavy. Obraz nahej ženy je celý viditeľný, bez zaostrenia na detaily. Tibor sa vypytuje, kde je Lucia. Kamera sníma tváre oboch postáv. Keď Tibor nájde Luciinu šatku na kresle, vypytuje sa, či tam Lucia býva.

16:32:09 - 16:32:11 Kamera sa vzdiali, je viditeľný obraz nahej ženy, bez zaostrenia na detaily. Linda nechce odpovedať. Tibor ju chytí pod krkom a zhodí na pohovku.

15:32:13 - 16:32:15 Kamera sa priblíži na Tiborovu tvár, v pozadí je snímaný obraz. Obraz nahej ženy je priblížený, ale neostro viditeľný, mierne rozmazaný. Linda Tiborovi pod vyhrážkami povie, že Lucia je u Andreja.

15:32:20 - 16:32:26 Kamera je zamierená na Tiborovu tvár, v pozadí s obrazom. Obraz nahej ženy je zaznamenaný celý. Je priblížený, ale neostro viditeľný.

Tibor: „U toho pankharta, kde býva?“

Linda: „Prisahám, že neviem, má nejaký nový podnájom v meste, ale ja neviem, kde to je.“

15:32:31 - 16:32:34 Kamera je zamierená na Tiborovu tvár, v pozadí s obrazom. Obraz nahej ženy je zaznamenaný celý. Je priblížený, ale neostro viditeľný.

Tibor jej hodí Luciinu šatku do tváre a odíde: „Segra, ak ma klameš, vybavím si to s tebou. Prisahám.“

16:32:43 - 16:32:44 Kamera prechádza po izbe na Lindu. Na obrazovke sa mihne trištvrte obrazu nahej ženy, kvôli pohybu kamery nie je dobre rozoznateľný.

Tibor zahodí šatku Linde do tváre. **Linda:** „Hajzel.“

16:32:54 Erik si sadne na terasu reštaurácie, kde Andrej pracuje a pozerá sa na neho z diaľky. V duchu si hovorí, aby mu Andrej prepáčil, že nebol pri ňom keď vyrastal, že každý deň vo väzení zaspával s myšlienkou na neho a jeho matku. Pozerá si fotku Andreja, keď bol malý.

16:33:38 Lucia a Erik sa rozprávajú spolu v Andrejovom byte. Lucia navrhne, že by mali synovi povedať, že je jeho otec, ale Erik hovorí, že vie, aký odpor Andrej cíti k väzňom a bojí sa, že ho úplne zavrhne. Lucia Erikovi pripomína, aký mali ťažký život. Andrej vyrastal celý život v domnení, že je synom vraha a ona vrahovou manželkou. Erik vysvetlí Lucii, že vraždu na neho narafičili a teraz právnik dokázal jeho nevinu. V ten večer sa stala v podniku vražda a on bol jej priamym svedkom. Obnovili proces, v ktorom dokázali, že je nevinný. Tú vraždu spôsobil syn vysokopostaveného politika. Lucia plače, je sklamaná, že Erik sedel 20 rokov nevinne. Je to pre ňu šok. Pýta sa ho, kto je vrah, že sa mu chce pozrieť do očí. Erik jej vysvetlí, že vrah mal rok po vražde autonehodu.

16:37:48 sponzorský odkaz *KRKA SLOVENSKO, s.r.o./* zvukovo-obrazový predel *Dědictví aneb kurvahošigutntág* 15

16:38:03 - 16:45:13 reklamný blok

zvukovo-obrazový predel *Markíza*

upútavky

zvukovo-obrazový predel *Markíza/* sponzorský odkaz *KRKA SLOVENSKO, s.r.o.*

16:47:40 Lucia navarila večeru. Andrej príde domov, rozprávajú sa o tom mužovi, čo bol u nich. Lucia sa bráni, že čo ak to nie je vrah, a prečo Andrej posudzuje väzňov, keď aj jeho otec bol jedným z nich. A čo ak vo väzení sedia ľudia neúmyselne. Je iné posudzovať človeka, ktorý zabil neúmyselne, ako toho, kto vraždí, podvádzá a znásilňuje. Volá Linda, Tiborova sestra, zdvihne Lucia, podá mobil Andrejovi.

Andrej: „Zdravím teta, o čo ide?“

Lucia sa obráti na Maroša: „Otec už vie, že sme tu.“

Andrej: „... tak mu odkážte, že ak sa priblíži k mojej matke, tak ho zabijem.“

Maroš im povie, že otec predsa nevie, kde Andrej býva. Andrej povie, že ich Tibor nenájde. Zajtra by ich chcel pozvať na večeru, keď má sviatok.

Lucia Andrejovi oznámi, že má pre neho prekvapenie.

Na kameru Lucia povie, že jej trhalo srdce, keď Andrej takto hovoril o svojom otcovi a najmä preto, keď vedela, aká je pravda.

16:49:56 Andrej si na terase reštaurácie, kde pracuje, zapisuje niečo do zošita. Prídu k nemu kolegovia s tortou a gratulujú mu, on sfúkne sviečky.

Erik prechádza okolo reštaurácie a vidí ako Andrejovi cudzí ľudia gratulujú a on, ako otec mu nemôže ani podať ruku. Zavolá mu Lucia, pozve ho na Andrejovu oslavu, že to bude najlepší dôvod, ako mu povedia, že je jeho otec.

16:51:37 Lucia s Marošom prestierajú stôl pre štyroch, zrazu niekto zazvoní. Maroš ide otvoriť, vojde dnu Tibor, odstrčí chlapca a kráča dnu. Uvidí Luciu v obývačke pri stole.

Tibor Lucii: „Ty si si myslela, že sa predomnou schováš? Že ja ťa nenájdem?“

Lucia podíde do chodby: „Čo tu robíš?“

Tibor sa usmeje: „Lucka, prišiel som si po vás.“

Lucia mu zronene vysvetľuje, že oni sa už nechcú vrátiť domov.

Tibor ju požiada, aby to zopakovala, že sa už k nemu nevráti: „Prosím? Ja dobre nepočujem, mohla by si to ešte raz zopakovať, sem do uška? Povedz, že sa ku mne nevrátiš. Povedz too!“ zakričí.

Lucia Maroša pošle do izby.

Lucia: „My prídeme zajtra...“

Tibor: „Ty neklam ma, neklam ty neklam ma...“

Lucia: „... prídeme zajtra...“

Tibor Luciu drží popod krk. **Lucia** plače: „... to bolí.“

Tibor: „Neklam ma, ty sa naučíš chodiť domov...“

Silnejšie ju schytí, podvihne ju a chce ju udrieť.

16:52:43 V tej chvíli príde domov Andrej.

Tibor: „Ty tu čo robíš, ty, čo tu ro...“ schytí Andreja pod krkom a chce ho biť, Andrej, sa otočí, chytí sošku, čo stála poličke a v sebaobrane ňou trikrát udrie Tibora do hlavy. Nie je zobrazený priamy úder, obraz na udretie z boku, Tiborova hlava je v okamihu úderov v ľavom rohu obrazovky a mizne mimo obraz. Andrej má prekvapený výraz. Obraz ako Tibor leží na zemi, Andrej pustí sošku. Šokovaná Lucia si kľakne k Tiborovi, chytí ho za bundu. Andrej sa v šoku zosunie popri poličke na zem. Lucia sa postaví a prestrašene odíde opodiaľ. Náhle sa vo dverách objaví Erik, vojde do chodby, kde sú Lucia s Andrejom a skontroluje Tiborov tep. Lucia a Andrej sa prestrašene pozerajú.

Erik: „Je mŕtvy.“

Andrej stále v šoku vysúka zo seba: „Ty, ty tu čo robíš?“

Erik Andrejovi: „Chod' preč, vypadni odtiaľto!“

Andrej: „Nejaký vrah mi nebude rozkazovať!“

Lucia mu zdvihne bradu a povie do tváre: „Je to tvoj otec.“ Andrej je prekvapený.

Erik: „Andrej, Andrej prosím ťa, chod' preč, nech ťa tu nenájdu. Ja zoberiem to všetko na seba, veď aj tak som už dosť dlho sedel, tak sa tam vrátim, veď to tam už poznám. Ale ty, ty máš celý život pred sebou. Nemôžu ťa tu nájsť, vypadni odtiaľto, Andrej!“

Vysotí ho von. Andrej utečie preč.

16:54:15 Lucia na kameru povie, že Erik to všetko vzal na seba, polícii povedal, že Tibora zozadu udrel a on spadol na zem, Andreja tam vôbec nespomenul. Obraz ako Erik pri odchode z bytu s policajtom sa zastaví a potichu sa Lucii pýta, že ona má na výber, koho pošle sedieť, svojho syna alebo bývalého muža? Ona mlčí. Erik povie, že to chápe, a ubezpečí ju, že všetko bude dobré. Príde Andrej a povie policajtom, že on zabil Tibora. Erik ho prehovára. Matka plače. Andrej na kameru povie, že to nedokázal spraviť, aj keď si otca pamätal len z rozprávania, a nenávidel ho, nemohol dopustiť, aby išiel do väzenia nevinný človek.

16:55:32 Lucia s Marošom sú v obývačke. Rozprávač v pozadí hovorí, že Lucia a Maroš boli niekoľkokrát vypovedať na polícii ohľadne Tibora, zaujímal ich rodinný život, ako sa Tibor správal k ich spoločnému synovi a ako vychádzal s Andrejom. Maroš sa mamy opýta, aby mu povedala pravdu, kto vlastne zabil jeho otca. Matka mu povie, že policajti to vyšetria a toho, kto je nevinný, pošlú domov. Maroš si praje, aby prišiel Andrej.

16:56:53 Nieкто zazvoní. Dovnútra vojde Erik a povie, že bol za svojím právnikom, určite mu pomôže, veď aj vďaka nemu je tu teraz s nimi. Erik nedovolí, aby Andrej zažil to isté, čo on.

Erik na kameru povie, že Andrej sa priznal, trval na svojej výpovedi, a Erik nemohol nič robiť. Aj dôkazy boli proti nemu.

Nasledujúce dni bez Andreja Lucia niesla ťažko, vracali sa jej spomienky na chvíle, keď pred 20 rokmi prišla takýmto spôsobom o manžela.

16:58:19 Lucia s Marošom sú doma, Luciu nebaví nič, len leží. Vojde k nim do bytu Erik a ukáže na dvere, za ním vkročí dnu Andrej. Lucia sa poteší, stískajú sa všetci aj s Marošom. Erik im vysvetľuje, že jej hovoril, že nedovolí, aby ich syn prežil to, čo on, a že prokurátor uznal, že konal v sebaobrane.

Andrej na kameru hovorí, že sa zmýlil vo svojom otcovi, dodnes ľutuje slová, čo mu vtedy povedal. A keby sa ich rozhodnutia dali vrátiť, nič, z toho čo prežili, by sa nestalo.

(záverečné titulky v spodnej časti obrazovky)

Erik na kameru hovorí, že po dlhých rokoch mal naspäť svoju rodinu a každý večer zaspával s touto myšlienkou.

Lucia na kameru: „S Erikom sme sa zosobášili a pokračovali sme tam, kde sme predtým prestali. Boli sme šťastní, aj keď sme si museli prežiť naozaj ťažké roky.“

16:59:25 koniec programu

16:59:26 sponzorské odkazy *SWISS PHARMACEUTICAL INVESTMENT LLC (Depress, Cannamediq CHOLEST MIZIN FORTE), KRKA SLOVENSKO, s.r.o.*

16:59:56 začínajúci program *Prvé televízne noviny*

16:59:59 koniec záznamu.

**Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Komisie na ochranu
maloletých dňa 8. 11. 2023**

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie č.: PGO-RPMS/2023/01186

Programová služba: TV MARKÍZA

Vysielateľ: MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.

Číslo autorizácie vysielania: AT/17

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Komisia na ochranu maloletých ako orgán príslušný v oblasti ochrany maloletých podľa § 108 ods. 3 zákona č. 264/2022 Z. z. a podľa § 14a zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizii ako orgán pre oblasť ochrany maloletých pri uplatňovaní jednotného systému označovania podľa § 12 zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizii preverila podnet na preverenie evidovaný pod č. PGO-RPMS/2023/01186 smerujúci voči vysielaniu programovej služby TV MARKÍZA, vysielateľa MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o. a uznala podnet na preverenie za **neopodstatnený**.

Úloha:

Kancelária Rady informuje podávateľa podnetu na preverenie o výsledku preverenia podnetu.

T: 20. 11. 2023

Z: PgO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Komisie na ochranu maloletých dňa 8. 11. 2023

Podnet na preverenie č. PGO-RPMS/2023/01186 zaevidovaný dňa 4. 9. 2023
Podávateľ: fyzická osoba
Predmet podnetu: sponzorské odkazy DoubleStar
Deň a čas vysielania: 3. 9. 2023 19:59 hod. a 20:02 hod.

Programová služba: TV MARKÍZA
Vysielateľ: MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.
Číslo autorizácie: AT/17

Dátum: 31. 10. 2023

OBSAH PODNETU:

„Reklama na hazard.“

Vzhľadom na to, že z podania nebolo zrejmé, o aké porušenie zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách by malo ísť, kancelária požiadala o bližšie konkretizovanie námietky voči reklame na hazard. Podávateľ doplnil nasledovné:

„...Zaujalo ma že reklama na hazard ide počas hlavných správ, v čase pred 22:00 teda neviem či je to v poriadku ale v tom čase pozerajú TV aj deti. Ak to je v poriadku, považujte za bezpredmetné.“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“):

§ 62 Ochrana maloletých

„1) Vysielateľ a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie sú povinní zabezpečiť, aby programy alebo iné zložky programovej služby alebo audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, ktoré

a) môžu narušiť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých, boli sprístupnené iba takým spôsobom, aby maloletí nemohli takéto programy alebo iné zložky programovej služby alebo audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie za bežných okolností počuť ani vidieť,

2) Maloletý na účely tohto zákona je osoba mladšia ako 18 rokov veku.

5) Zaradenie programu do vysielania v čase od 22.00 h do 6.00 h sa považuje za splnenie povinnosti podľa odseku 1 písm. a).

6) Vysielateľ a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie sú povinní určiť vekovú vhodnosť vysielaného alebo poskytovaného programu a typy potenciálne škodlivého obsahu, ktoré sú v ňom obsiahnuté, podľa jednotného systému označovania⁴¹⁾ a dôsledne tento systém uplatňovať.

7) Ustanovenie odseku 6 sa nevzťahuje na vysielateľa a poskytovateľa audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, ak uplatňujú iný akceptovaný systém označovania.⁴²⁾

8) Ak vysielateľ alebo poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie uplatňuje iný akceptovaný systém označovania a je osobou uvádzajúcou označovaný komunikát na trh,⁴³⁾ pri určovaní vekovej vhodnosti vysielaného alebo poskytovaného programu a typu potenciálne škodlivého obsahu, ktorý je v ňom obsiahnutý, sa naňho vzťahuje postup a podmienky podľa osobitného predpisu.⁴⁴⁾

9) Vysielateľ a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie sú povinní uverejniť označenie vekovej vhodnosti vysielaného alebo poskytovaného programu a typ potenciálne škodlivého obsahu, ktorý je v ňom obsiahnutý, ktoré boli nimi určené podľa odseku 6 alebo odseku 8 alebo boli určené inou osobou uvádzajúcou označovaný komunikát na trh podľa osobitného predpisu.⁴³⁾

10) Vysielateľ je povinný uverejniť označenie vekovej vhodnosti vysielaného programu a typ potenciálne škodlivého obsahu, ktorý je v ňom obsiahnutý

a) pri vysielaní programu a pri vysielaní upútavky na program; upútavka na program sa označuje rovnako ako program, na ktorý sa vzťahuje,

b) v programovej ponuke vlastného vysielania,

c) v prehľade programov, ktorý poskytuje na zverejnenie tretím osobám.

11) Poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie je povinný uverejniť označenie vekovej vhodnosti poskytovaného programu a typ potenciálne škodlivého obsahu, ktorý je v ňom obsiahnutý, v katalógu programov audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie.

12) Vysielateľ programovej služby je povinný zohľadniť časové zaradenie programov alebo iných zložiek programovej služby, ak má naň vplyv určená veková vhodnosť programov a typ potenciálne škodlivého obsahu, ktorý je v ňom obsiahnutý.“

Vyhláška č. 589/2007 Z. z. Ministerstva kultúry Slovenskej republiky z 3. decembra 2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o jednotnom systéme označovania audiovizuálnych diel, zvukových záznamov umeleckých výkonov, multimediálnych diel, programov alebo iných zložiek programovej služby a spôsobe jeho uplatňovania (ďalej aj „JSO“):

§ 1

„1) Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné a neprístupné pre vekovú skupinu maloletých do 18 rokov, ak obsahujú

- a) zobrazenie násilia na živých bytostiach, najmä zobrazenie krutého ubližovania alebo krutej násilnej smrti človeka bez pocitov ľútosť, zobrazenie týraných osôb alebo zobrazenie prejavov osôb a skupín s patologickými normami správania,
- b) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá,
- c) zobrazenie prejavov neznášanlivosti alebo nenávisť, xenofóbie, rasizmu, náboženskej diskriminácie a neznášanlivosti, násilia voči etnickým alebo iným menšinám, zobrazenie šikanovania,
- d) zobrazenie alebo prezentovanie závislosti, akou je alkoholizmus, fajčenie, drogová alebo hráčska závislosť formou zábavy alebo zobrazenie používania zbrane ako útočného prostriedku formou zábavy,
- e) zobrazenie erotických pomôcok alebo erotických scén, ktoré sú vyrobené výlučne na prezentáciu erotiky a erotických tém,
- f) sexuálne scény alebo sexuálne správanie vrátane promiskuitného správania, ktoré sú prezentované ako forma zábavy, scény spojené s prejavmi sexuálneho násilia alebo sexuálnymi deviáciami, alebo
- g) zobrazenie zámerne vyvolávajúce pocity strachu alebo úzkosti v žánri horor.

2) Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov, ak obsahujú

- a) detailné a naturalistické zobrazenie násilných aktov,
- b) týranie zvierat,
- c) sexuálne scény, ktoré sú súčasťou dejovej línie,
- d) zobrazenie alebo prezentovanie formy závislosti, akou je alkoholizmus, fajčenie, drogová alebo hráčska závislosť alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku, v ktorom sa spôsobom spracovania niektorá forma závislosti alebo používanie zbrane ako útočného prostriedku schvaľuje, zľahčuje alebo sa vyzdvihuje do popredia,
- e) zobrazenie správania s vysokým rizikom ublíženia na zdraví, pričom toto riziko sa prezentuje ako atraktívne alebo zábavné a správanie je prezentované bez upozornenia na nebezpečenstvo a možné následky tohto správania,
- f) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, alebo
- g) vulgárne vyjadrovanie, vulgárne gestá, obscénne vyjadrovanie alebo obscénne gestá, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 15 rokov.

3) Audiovizuálne diela, multimediálne diela, programy poskytované prostredníctvom audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie a programy alebo iné zložky televíznej programovej služby sa klasifikujú ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 12 rokov, ak obsahujú

- a) zobrazenie prezentujúce ohrozenie rodiny alebo rodičovských vzťahov, ak je vzhľadom na vek maloletých a povahu prezentovaného ohrozenia odôvodnený predpoklad neadekvátnej interpretácie zobrazeného obsahu,
- b) zobrazenie reálneho násillia alebo zobrazenie následkov reálneho násillia na živých bytostiach, zobrazenie následkov živelných pohrôm alebo dopravných nehôd na živých bytostiach,
- c) zobrazenie krvi a telesných znetvorení, ktoré nie sú svojou povahou bežné,
- d) zobrazenie násillných aktov,
- e) zobrazenie následkov násillných aktov,
- f) zobrazenie negatívnych príbehov detí, ktoré by odôvodnene mohli vyvolať u detí efekt obeť reálneho sveta,
- g) zobrazenie neprirodzených, náhlych a neočakávaných zmien živých bytostí alebo zobrazenie paranormálnych alebo iných mimovnmových javov,
- h) zobrazenie nahoty, ktoré nie je bežné v rodinnom prostredí a na verejnosti a ktoré by mohlo vyprovokovať záujem o sexuálne vzťahy a predčasné prebudenie sexuálnych pudov maloletých detí,
- i) zobrazenie milostných scén bez zobrazenia nahoty, ktoré sú súčasťou dejovej línie,
- j) zobrazenie správania s rizikom ublíženia na zdraví, ak nie je riziko ublíženia na zdraví dostatočne zreteľné, zobrazenie rizikových športových disciplín alebo fantazijných predstáv o nadľudských hrdinských výkonoch človeka mimo reálneho sveta, ktorých neadekvátne interpretácia vzhľadom na vek môže vyvolať u maloletých efekt napodobňovania, alebo
- k) slovnú agresivitu alebo expresívne vyjadrovanie, ktoré vzhľadom na ich kontextuálny výskyt, frekvenciu výskytu, spôsob a formu ich spracovania alebo zobrazenia a vzhľadom na charakter, druh, umelecké a morálne poslanstvo diela alebo programu možno považovať za primerané vekovej skupine maloletých od 12 rokov.

§ 4

- 1) Programy alebo iné zložky programovej služby klasifikované ako nevhodné a neprístupné pre vekovú skupinu maloletých do 18 rokov sa zaraďujú do vysielania medzi 22.00 a 06.00 hodinou.
- 3) Programy alebo iné zložky programovej služby klasifikované ako nevhodné pre vekovú skupinu maloletých do 15 rokov alebo ako vhodné pre vekovú skupinu maloletých od 15 rokov sa zaraďujú do vysielania medzi 20.00 a 06.00 hodinou.“

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Podávateľ namietka, že sa v čase trvania hlavných správ, vysielaných v čase pred 22:00 hod. vysielala reklama na hazard.

Monitorovaním vysielania televíznej programovej služby TV MARKÍZA zo dňa 3. 9. 2023 sme zistili nasledovné:

- program *Televízne noviny*, vysielaný v čase cca od 19:00 hod. do 19:59 hod., bol jedenkrát prerušený. V rámci uvedeného prerušenia sme počas vysielania reklamného bloku nezaznamenali žiaden šot, ktorého obsahom by boli hazard či hazardné hry. Počas prerušenia sme taktiež nezaznamenali žiaden sponzorský odkaz, ktorého obsahom by bola tematika hazardných hier.
- po skončení programu *Televízne noviny* bol v bloku sponzorských odkazov odvysielaný identický komunikát *DoubleStar* (online kasíno) a to pred programom *Počasie* v čase cca 19:59:16 hod. a po skončení uvedeného programu v čase 20:02:58 hod.

Prepis predmetného sponzorského odkazu:

Obrazová zložka:

Na tmavom pozadí obrazovky sú znázornené symboly otáčajúcich sa hviezd umiestnených v piatich radoch pod sebou. Následne ich sčasti prekrýva akoby displej mobilného telefónu v horizontálnej polohe. V hornej časti displeja je text „DOUBLE STAR“. Na obrazovke displeja sa nachádza zobrazená online hra s názvom „BOOK OF SECRETS.“ Pod názvom sa nachádza 5 hracích valcov v troch riadkoch s rôznymi symbolmi (napr. písmeno K, J alebo faraónova maska). Pod valcami je text „KREDIT V EUR

4986.00; STÁVKA V EUR 10.00; VÝHRA V EUR“ Po oboch stranách valcov sa nachádzajú tlačidlá s rôznymi číselnými hodnotami. Displej sa následne pootočí a priblíži sa smerom k obrazovke. Obsah displeja sa mení, sú na ňom umiestnené ikony online hier (81 DIAMONDS, JOKER BOOM PLUS, SIMPLY THE BEST 81, JOKER BOOM PLUS, TURBO 27, RESPIN JOKER, FIREBIRD DOUBLE 27). Následne displej mizne a nahradí ho otvorený notebook, pri ktorom je položená kávová šálka s tanierikom. Na obrazovke notebooku je opäť zobrazená online hra „BOOK OF SECRETS.“ Pod názvom sa nachádza 5 hracích valcov v troch riadkoch s rôznymi symbolmi (napr. písmeno K, J alebo faraónova maska). Pod valcami je text „KREDIT V EUR 4971.00; STÁVKA V EUR 10.00; VÝHRA V EUR“ Nasleduje tlačidlo s textom „MAX BET“ a tlačidlá, kde sú znázornené rôzne druhy šípok. Po oboch stranách valcov sa nachádzajú tlačidlá s rôznymi číselnými hodnotami. Po chvíli zaznie akoby výherný zvuk a na obrazovke notebooku sa objavuje text „BIG WIN“ Pod textom sa menia čísla s narastajúcimi hodnotami. Vzápätí notebook mizne a na obrazovke sa objavuje text „DOUBLE STAR“ (vedľa textu je symbol hviezdy), pod tým „www.doublestar.sk“

Počas celého trvania komunikátu sa v dolnej časti obrazovky nachádza text bielym písmom: „Sponzor programu“. Pod tým „Účasť na hazardných hrách sa zakazuje fyzickej osobe mladšej ako 18 rokov“.

Zvuková zložka:

Mužský hlas mimo obraz: „Túto reláciu a zábavu do vášho mobilu prináša on-line kasíno DoubleStar, www.doublestar.sk.“

Zákon č. 264/2022 Z. z. samostatne neupravuje vysielanie sponzorských odkazov z hľadiska vhodnosti či nevhodnosti obsahu pre maloletých, a tak sa na sponzorský odkaz ako na „inú zložku programovej služby“ z obsahového hľadiska vzťahuje:

1) § 62 ods. 1 písm. a) zákona č. 264/2022 Z. z.: „Vysielateľ a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie sú povinní zabezpečiť, aby programy alebo iné zložky programovej služby alebo audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie, ktoré

a) môžu narušiť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých, boli sprístupnené iba takým spôsobom, aby maloletí nemohli takéto programy alebo iné zložky programovej služby alebo audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie za bežných okolností počuť ani vidieť,

- § 62 ods. 5 zákona č. 264/2022 Z. z.: Zaradenie programu do vysielania v čase od 22.00 h do 6.00 h sa považuje za splnenie povinnosti podľa odseku 1 písm. a).

2) § 62 ods. 12 zákona č. 264/2022 Z. z.: „Vysielateľ programovej služby je povinný zohľadniť časové zaradenie programov alebo iných zložiek programovej služby, ak má naň vplyv určená veková vhodnosť programov a typ potenciálne škodlivého obsahu, ktorý je v ňom obsiahnutý.“

§ 62 ods. 1 písm. a) zákona č. 264/2022 Z. z.:

Vysielateľ je povinný zabezpečiť, aby programy alebo iné zložky programovej služby, ktoré môžu narušiť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých, boli sprístupnené iba takým spôsobom, aby maloletí nemohli takéto programy alebo iné zložky programovej služby za bežných okolností počuť ani vidieť, pričom zaradenie programu do vysielania „v čase od 22.00 h do 6.00 h sa považuje za splnenie povinnosti podľa odseku 1 písm. a).“ (§ 62 ods. 5 zákona č. 264/2022 Z. z.) Ustanovenie § 62 ods. 5 zákona č. 264/2022 Z. z. explicitne neuvádza i inú zložku programovej služby. Nazdávame sa však, že ak § 62 ods. 1 písm. a) zákona č. 264/2022 Z. z. neurčuje presný spôsob ako znepřístupniť nevhodný obsah maloletým, pripúšťa tak viacero spôsobov. Zároveň § 62 ods. 5 zákona č. 264/2022 Z. z. určuje vymedzenie časového obmedzenia ako spôsob spĺňajúci podmienku znepřístupnenia nevhodného obsahu maloletým v zmysle § 62 ods. 1 písm. a) zákona č. 264/2022 Z. z. pre vysielanie programov, preto možno podľa nášho názoru tento spôsob rovnako uplatniť aj na vysielanie inej zložky programovej služby (ako jeden z možných spôsobov).

Vzhľadom na rovnakú úpravu časového obmedzenia pre programy a iné zložky programovej služby, ktoré môžu narušiť fyzický, psychický alebo morálny vývin maloletých (§ 62 ods. 1 písm. a) zákona č. 264/2022 Z. z.) s tými, ktoré spĺňajú kritériá nevhodnosti do 18 rokov, sa nazdávame, že pôjde

jednak o obsah spadajúci pod kritériá nevhodnosti a neprístupnosti do 18 rokov v zmysle JSO alebo o iný obsah (nešpecifikovaný v JSO), avšak obdobný z hľadiska jeho intenzity (v zmysle sily nevhodnosti).

V prípade sponzorského odkazu *DoubleStar* sme nezaznamenali také zobrazenia a vyjadrenia, ktoré by naplnili charakter kritérií nevhodnosti a neprístupnosti do 18 rokov.

§ 62 ods. 12 zákona č. 264/2022 Z. z.:

„Vysielateľ programovej služby je povinný zohľadniť časové zaradenie programov alebo iných zložiek programovej služby, ak má naň vplyv určená veková vhodnosť programov a typ potenciálne škodlivého obsahu, ktorý je v ňom obsiahnutý.“

V zmysle vyhlášky č. 589/2007 Z. z. (JSO), je časovo obmedzené iba vysielanie programov a zložiek programovej služby, ktoré napĺňajú kritériá nevhodnosti do 15 rokov (podľa § 4 ods. 3 JSO možno vyselať v čase medzi 20:00 a 06:00 h), alebo napĺňajú kritériá nevhodnosti a neprístupnosti do 18 rokov (podľa § 4 ods. 1 JSO možno vyselať v čase medzi 22:00 a 06:00 h).

Z ustanovenia § 62 ods. 12 zákona č. 264/2022 Z. z. vyplýva, že vysielateľ je v zákonných časových obmedzeniach povinný zaradiť programy a iné zložky programovej služby, ktorých nevhodnosť je určená do 15 a do 18 rokov a ak obsahujú typ potenciálne škodlivého obsahu zodpovedajúci kritériám nevhodnosti do 15 a do 18 rokov.

Podľa ustanovení zákona č. 264/2022 Z. z. a JSO sa piktogramom nevhodnosti označujú iba programy a upútavky. Sponzorské odkazy sa ako iné zložky programovej služby (okrem upútavky) neoznačujú piktogramom nevhodnosti a ich časové zaradenie nie je z tohto hľadiska obmedzené.

Ak by však iné zložky programovej služby obsahovali kritériá nevhodnosti do 15 a do 18 rokov, má vysielateľ povinnosť zohľadniť ich časové zaradenie v zmysle JSO (uvedené vyššie).

Vzhľadom na obsah a formu sponzorského odkazu sa domnievame, že neobsahoval kritériá nevhodnosti do 15 ani 18 rokov podľa JSO.

* * *

ZÁVER:

Na základe analýzy sme toho názoru, že vysielateľ MARKÍZA – SLOVAKIA spol. s r.o. odvysielaním sponzorských odkazov *DoubleStar* dňa 3. 9. 2023 o cca 19:59 hod. a 20:02 hod. neporušil ustanovenia o ochrane maloletých zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách.

Podnet na preverenie navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnený**.

Prepis/popis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. PGO-RPMS/2023/01186)

Monitorované vysielanie: sponzorský odkaz DoubleStar

Deň vysielania: 3. 9. 2023

Čas vysielania: cca 19:59 hod., 20:02 hod.

Vysielanie bolo monitorované zo záznamu Rady

časový kód záznamu o cca:

18:59:53 Začiatok záznamu

Zvukovo-obrazový komunikát, program *Televízne noviny*.

19:41:08 Prerušenie

Zvukovo-obrazový komunikát, reklamný blok (Prima banka, Lidl, Alpecin, Slovenská sporiteľňa, Nescafé, Kondela, Coccolino, Datart, Halls, Kaufland, Všeobecná zdravotná poisťovňa, Lancôme, Kaufland, Vinted, Fio banka, Oreo, Kurz robotiky a programovania, T-Mobile, Mentos, Lindex, COOP Jednota, NN poisťovňa, Merci, Lactourea), zvukovo-obrazový komunikát.

19:49:18 Pokračovanie programu *Televízne noviny*, zvukovo-obrazový komunikát na program *Kto mi ide po krku*, komunikát označujúci sponzora programu (Marlenka).

19:59:16 Komunikát označujúci sponzora programu *Double Star*, dĺžka trvania 00:00:09

Obrazová zložka:

Na tmavom pozadí obrazovky sú znázornené symboly otáčajúcich sa hviezd umiestnených v piatich radoch pod sebou. Následne ich sčasti prekryva akoby displej mobilného telefónu v horizontálnej polohe. V hornej časti displeja je text „DOUBLE STAR“. Na obrazovke displeja sa nachádza zobrazená online hra s názvom „BOOK OF SECRETS.“ Pod názvom sa nachádza 5 hracích valcov v troch riadkoch s rôznymi symbolmi (napr. písmeno K, J alebo faraónova maska). Pod valcami je text „KREDIT V EUR 4986.00; STÁVKA V EUR 10.00; VÝHRA V EUR“ Po oboch stranách valcov sa nachádzajú tlačidlá s rôznymi číselnými hodnotami. Displej sa následne pootočí a priblíži sa smerom k obrazovke. Obsah displeja sa mení, sú na ňom umiestnené ikony online hier (81 DIAMONDS, JOKER BOOM PLUS, SIMPLY THE BEST 81, JOKER BOOM PLUS, TURBO 27, RESPIN JOKER, FIREBIRD DOUBLE 27). Následne displej mizne a nahradí ho otvorený notebook, pri ktorom je položená kávová šálka s tanierikom. Na obrazovke notebooku je opäť zobrazená online hra „BOOK OF SECRETS.“ Pod názvom sa nachádza 5 hracích valcov v troch riadkoch s rôznymi symbolmi (napr. písmeno K, J alebo faraónova maska). Pod valcami je text „KREDIT V EUR 4971.00; STÁVKA V EUR 10.00; VÝHRA V EUR“ Nasleduje tlačidlo s textom „MAX BET“ a tlačidlá, kde sú znázornené rôzne druhy šípok. Po oboch stranách valcov sa nachádzajú tlačidlá s rôznymi číselnými hodnotami. Po chvíli zaznie akoby výherný zvuk a na obrazovke notebooku sa objavuje text „BIG WIN“ Pod textom sa menia čísla s narastajúcimi hodnotami. Vzápätí notebook mizne a na obrazovke sa objavuje text „DOUBLE STAR“ (vedľa textu je symbol hviezdy), pod tým „www.doublestar.sk“

Počas celého trvania komunikátu sa v dolnej časti obrazovky nachádza text bielym písmom: „Sponzor programu“ Pod tým „Účasť na hazardných hrách sa zakazuje fyzickej osobe mladšej ako 18 rokov“

Zvuková zložka:

Mužský hlas mimo obraz: „Túto reláciu a zábavu do vášho mobilu prináša on-line kasíno DoubleStar, www.doublestar.sk.“

19:59:26 Program *Počasie*, komunikát označujúci sponzora programu (Marlenka).

20:02:58 Komunikát označujúci sponzora programu *Double Star*

Sponzorský odkaz je totožný s odkazom odvysielaným v čase 19:59:16.

20:03:08 Zvukovo-obrazový komunikát, program *Dnes večer uvidíte*, program *TIPOS – Informácie pre tipujúcich*, zvukovo-obrazový komunikát, upútavka na program *Jama levova* ¹², komunikát označujúci sponzora programu *Slovenská sporiteľňa*, upútavky na programy *Pán profesor* ¹², *Kto mi ide po krku* ¹⁵, zvukovo-obrazový komunikát, reklamný blok (Budiš, Slovenská sporiteľňa, Sensodyne, Kaufland, Datart, Termix, ZSE, Lidl, Radosť, Dôvera, Axe, T-Mobile, BILLA, Jägermeister, OBI, Lactourea, COOP Jednota, BENU a Lekáreň Partner, Merci, NIKÉ).

20:17:38 Zvukovo-obrazový komunikát, komunikát označujúci sponzora programu (Nicolaus Vodka Blue, ČSOB, Vlasové hnojivo), program *Športové noviny*.

20:19:59 Koniec záznamu